

SVĚTLO

TÝDENÍK MATICE CYRILOMETODĚJSKÉ

48. ČÍSLO / XIII. ROČNÍK

8 Kč (11 Sk)

27. LISTOPADU 2005

Z obsahu:

Jeho milosrdenství trvá navěky

Katecheze Benedikta XVI.
při generální audienci
9. listopadu 2005
- strana 2 -

Noví svatí -

Sv. Felix z Nikósie
„Ať je to z lásky k Bohu!“
- strana 4 -

Vyhazení Arménů

Mladoturecký výbor -
„Komitét za jednotu
a pokrok“ ve stínu první
světové války vyvraždil na
dva miliony křesťanů
- strana 6 -

Ježíš přijde

Všichni křesťané očekávají
Kristův druhý příchod
- strana 9 -

O posledních věcech

Z myšlenek Josefa
kardinála Ratzingera
- strana 10 -

Padlí andělé

Katecheze Jana Pavla II.
z 13. srpna 1986
- strana 12 -

Výzvy fatimského poselství (34)

Četba na pokračování
- strana 14 -

Slovenští biskupové

k reality show
- strana 14 -

„Co říkám vám, říkám všem: *Bděte!*“ (Mk 13,37)

EDITORIAL

Je to už mnoho let, co jeden český cestovatel vyprávěl v rozhlase svůj zážitek z Podkarpat-ské Rusi. Setkal se tam ještě za 1. republiky s rolníky, kteří v době, kdy dozrávala úroda, noc co noc rozdělávali u svých polí oheň a celou noc je hlídali. Bylo to opatření proti kancům, aby jim nezničili úrodu. Cestovateli mu jich bylo líto a nabídl se jednomu z nich, že bude hlídat jednu noc místo něho, aby se mohl jednou vyspat. Dopadlo to špatně. Ochotníka při této službě přemohl spánek, a když se za rozbřesku probudil, bylo celé pole rozdupané. Stopy stáda divokých vepřů vedly přesně přes vyhaslé ohniště... Když se hospodář vrátil, našel ho sice, jak bdí, ale bylo již pozdě.

Bděte! To je Pánova výzva, která se jen v Markově evangeliu ozývá hned pětkrát. K tomu přistupuje ještě opakované varování: *Dejte si pozor!* Pán nás varuje, aby nás uchránil od pohromy, která ovšem nepochází od něho. On sám je dalek toho, že by nám chtěl ubližovat. Je to někdo jiný, kdo nás ohrožuje, protože nás nenávidí, a komu velice vyhovuje, když se oddáváme dřímotám. Naše bdělost je nezbytná k tomu, by se nám *zloděj* neprokopal do domu. Jeden papež za druhým konstatují, že tato *bdělost* je povážlivě ochromena. Výzva k bdělosti před zlým nepřitelem by měla být prvořadým námětem hlásání, ale je to téma, o kterém se takřka nemluví. Slýcháme dokonce napomenutí, abychom za každým rohem neviděli ďábla, ačkoliv problém je přesně opačný: potřebujeme upozornění, abychom ho viděli tam, kde ho pro své mráky přehlízíme nebo už ani nechceme vidět.

Veškeré zlo pochází ze vzpoury proti Dobru, které se dopustil Satan a jeho andělé. Satan není zosobněné zlo, je to osoba skrz naskrz naplněná zlem, takže není schopna ničeho jiného než zla. Satan nevznikl ze zla, ale zlo

Pokračování na str. 13

Jeho milosrdenství trvá navěky

Byl přednesen „Velký Hallel“, totiž slavnostní velkolepý chvalozpěv, který židé zpívali během velikonoční liturgie. Řeč je o žalmu 135, z něhož jsme nyní vylechli první část podle rozdělení, jaké používá liturgie nešpor (srov. v. 1–9).

Vztah otcovské lásky

Zastavme se především u jeho refrénu: *Jeho milosrdenství trvá na věky*. V jádru této fráze zaznívá slovo *milosrdenství*, což je ve skutečnosti sice legitimní, ale limitovaný překlad původního hebrejského slova „hesed“. Ten je totiž součástí charakteristické mluvy používané v Bibli pro vyjádření smlouvy, která panuje mezi Hospodinem a jeho lidem. Termín se snaží vyjádřit chování, které se stalo úplným obsahem tohoto vztahu: věrnost, loajálnost, lásku a evidentně Boží milosrdenství.

Máme zde souhrnnou prezentaci hlubokého a meziosobního svazku, který uzavřel Stvořitel se svým stvořením. V celém tomto vztahu se Bůh nejeví jako nedostupný a nesmiřitelný Bůh ani jako temná a nevyzpytatelná bytost podobná osudu, proti jehož tajemné síle je marné bojovat. Projevuje se naopak jako osoba, která miluje své tvory, bdí nad nimi, sleduje jejich cestu dějinami, trpí pro nevěrnost, s jakou se jeho lid často staví proti jeho hesed, jeho milosrdné a otcovské lásce.

Úžas nad stvořením

První viditelné znamení této božské lásky – říká Žalmista – je třeba hledat ve stvoření. Pak je zde scéna dějin. Pohled plný obdivu a úžasu spočine především na stvoření: nebe, země, vody, slunce, měsíc a hvězdy.

Ještě dříve, než zjistíme, že Bůh se zjevuje v dějinách národa, je zde kosmické zjevení otevřené všem, nabízí je celému lidstvu jediný Stvořitel – *Bůh bohů a Pán pánů* (srov. 2–3).

Jak opěvoval žalm 18, *nebesa vypravují o Boží slávě a dílo rukou jeho zvěstuje obloha. Den dni o tom podává zprávu, noc noci zvěstuje poučení* (v 1–2). Existuje tedy Boží poselství tajemně vryté do stvoření a znamení hesedu, láskyplné Boží věrnosti, která daruje stvoření bytí a život, vodu a pokrm, světlo a čas.

Je třeba mít jasný zrak, abychom nazírali toto Boží zjevení a pamatovali na napomenutí Knihy moudrosti, která nás vyzývá, abychom *poznávali z velikosti a krásy stvoření jeho Pívodce* (Mdr 13,5; srov. Řím 1,20). Chvála prosebníka pramení tedy z rozjímání o *velkých dívech* Božích (srov. Ž 135,4), zjevených ve stvoření a přechází do radostného hymnu chvály a díky Hospodinu.

Od stvořených věcí se tedy vystupuje k velikosti Boží, k jeho láskyplnému milosrdenství. Právě tomu nás učí církevní Otcové, v jejichž hlasu zaznívá trvalá křesťanská tradice.

Chvála Stvořitele

Tak svatý Basil Veliký na jedné z prvních stránek své homilie o Šestidení, ve které komentuje vyprávění o stvoření podle první kapitoly Geneze, se zastavuje v úvaze nad moudrým Božím činem a dospívá k poznání Boží dobroty jako ústřední hnací síly stvoření. Zde je několik úryvků převzatých z dlouhé úvahy svatého biskupa z Cesareje a Kapadocie.

„Na počátku stvořil Bůh nebe a zemi. Moje slovo se vzdává přemoženo úžasem nad touto myšlenkou“ (1,2,1, Sulla Genesi, [Omelia sull 'Esamerone], Milán 1990, s. 9.11.). Neboť i když někteří „strženi ateistickým klamem, který nosili v sobě, představovali vesmír, jako by postrádal vůdce a řád, jako by to byla věc náhody“, svatý spisovatel naopak „nám osvitil mysl jménem Božím hned na začátku vyprávění, když říká: *Na počátku Bůh stvořil*. A jaká krása je v tomto řádu!“ (1,1,4, tamt. s. 11) „Jestliže tedy svět má počátek a byl stvořen, hledej toho, kdo mu dal počátek a kdo je jeho Stvořitelem... Mojžíš tě předešel svým výkladem a vtiskl tak do našich duší jako pečeť, jako filaktérium⁽¹⁾ nejsvětější Boží jméno, když říká: *Na počátku Bůh stvořil*. Blažená přirozenost, bytostná dobrota zbavená závislosti, ten, který je předmětem lásky všech rozumných bytostí, krása vytoužená více než každá jiná, počátek všech bytostí, pramen života, světlo rozumu, nedostupná moudrost, právě On *na počátku stvořil nebe a zemi*“ (1,2,6–7; tamt. s. 13).

Bollettino Vaticano 9. 11. 2005
Mezitaluky redakce Světla
překlad -lš-

⁽¹⁾ Pouzdro s úryvkem Písma svatého na pergamenu, které židé nosili na levé paži a na čele.

Papež Benedikt XVI. při setkání s dětmi

Doba čekání

Zamyšlení nad liturgickými texty
dnešní neděle

Říkám všem: Bďte!

První období nového církevního roku, do kterého vstupujeme, je dobou čekání na příchod našeho Pána. Nespokoj se s krátkým úryvkem dnešního třetího čtení a znovu a pozorně si přečti z Markova evangelia celou Ježíšovu řeč, ve které hovoří podrobně o svém druhém příchodu. Zamysli se vážně nad tím, co nás čeká na konci časů, abys tím lépe pochopil důležitost jeho závěrečného napomenutí. Jde o chvíli, kdy se bude rozhodovat nenávratně o tvém věčném osudu. Vypros si od Ducha Svatého světlo správného poznání i sílu pro správné rozhodnutí.

Hospodine, tvé jméno je náš Vykupitel. Ucho neslyšelo, oko nevidělo, že by nějaký bůh kromě tebe jednal takovým způsobem s těmi, kdo v něho doufají, vyznává prorok. A opravdu, není jiného boha, který by byl náš Otec. My všichni jsme dílo jeho ruky. A přece jsme hřešili proti němu a jednali nevěrně. Proto k nám sestoupil a umožnil nám ve své slitovnosti, abychom měli společenství s jeho Synem, našim Pánem. On sám to charakterizuje tak, že se nás ujal, pozval nás do svých služeb a dal nám pravomoc a každému práci. To znamená, že dal také tvému životu opravdový konkrétní smysl a nejvznešenější cíl.

Kdo má pravomoc, má odpovědnost za své svobodné a samostatné rozhodování. Kdo má práci, může si za ni vysloužit bohatou odměnu. O té se bude rozhodovat ve chvíli Pánova příchodu. Protože nevíš, kdy přijde, bylo by od tebe bláhové odkládat svěřenou práci na poslední chvíli. Pán ti dal více než jen potřebnou pravomoc k svěřené práci, obdaroval tě v hojné míře i vším potřebným, abys ji mohl konat s opravdovou radostí a užitkem, a má právo od tebe očekávat, že to budeš dělat svědomitě a důsledně po celý svěřený čas.

Jako spolehlivý způsob přípravy na rozhodující setkání doporučuje Ježíš bdění a modlitbu. Touto bdělostí se rozumí hluboké, živé a trvalé vědomí o vlastním vznešeném postavení, jistota, že jsi ve službách nejvyššího, nejdobrotivějšího a nejmilostivějšího Pána. Modlitba je navíc jeho nedocenitelný dar trvalého spojení, které ti umožňuje, abys mohl žít v jeho přítomnosti a zůstával s ním stále v důvěrném osobním styku i tehdy, když je na cestách. Zvážíš-li dobře toto své skutečně nesmírně čestné postavení, musíš dojít k závěru, že nemá nic společného s pozemským pracovním poměrem, že to, co se od tebe vyžaduje, není bř-

meno, které máš nést pod nátlakem, ale nejmilostivější nabídka a jedinečná příležitost, jak při konečném setkání s ním získat jako svou mzdu pozvání k trvalému spojení s Bohem, který je věrný a povolal tě, abys měl společenství s jeho Synem, Ježíšem Kristem, našim Pánem. Je to účast na Božím životě, podíl na nekonečné Boží lásce a blaženosti, která překračuje všechno pomýšlení.

Není většího neštěstí než propást tuto příležitost a nedbat na tuto nabídku. Ti, kteří se oddají spánku a spokojí se s uspokojením, které nacházejí v honbě za pomíjivým potěšením z pozemských statků, rozkoší a moci, budou v den nečekaného Pánova návratu postaveni před zdrcující skutečnost nikoliv proto, že by si Hospodář liboval v tom, že někoho zaskočí, ale protože sami pohrdli Boží poctou, nedbali výmluvných a důrazných varování a vytvářeli si své vlastní ryze pohanské iluze o posledních věcech.

Naléhavé varování o hrozícím překvapení neadresuje Ježíš pouze jednotlivcům, ale všem, i společnosti jako celku. Čeho se může nadít, jestliže místo toho, aby vedla všechny k bdělosti a modlitbě, všemi prostředky je od toho odvádí a nabádá, aby snili o marnosti a bezstarostné zábavě. Jen si všimni křiklavého kontrastu mezi horečnou ustaraností o mamon, pohodlí a nezřízená potěšení a kdejakou zbytečností a naprostou bezstarostností o to nejpodstatnější - o Pánův příchod a nezvratný věčný osud. Běda nám, když ztratíme schopnost rozpoznat, že jsme zhrěšili, že jsme všichni jak poskvrnění, jak špinavý šat je každý náš skutek.

I kdyby všichni upadli do dřímoty, je tu Pánem domu výslovně ustanovený vrátný, který má výslovně naříděno, aby bděl. Tento vrátný, správce klíčů, má tedy přetěžkou odpovědnost za všechny ostatní. Děkuj Ježíši Kristu, že k naší záchraně nám ustanovil tento úřad odpovědného strážce, který s tak neobyčejnou bdělostí a modlitbou nade všemi bdí a neúnavně burcuje ze spánku a předává v hojnosti získané bohatství všeho druhu, co se týká nauky i co se týká poznání. Je jeho úkolem, aby to z příkazu Pána domu činil vytrvale vhod či nevhod.

Ani tvoje povinnost bdít a modlit se se netýká pouze tebe. Propadneš-li dřímotě, můžeš být shledán vinen spánkem těch, nad kterými jsi povinen bdít, aby vytrvali až do konce a byli bez úhony v onen den našeho Pána Ježíše Krista.

Bože, obnov nás, probuď svou sílu a přijď nás zachránit! ⁽¹⁾

Bratr Amadeus

⁽¹⁾ resp. žalm 79

Liturgická čtení

1. čtení - Iz 63,16b-17.19b; 64,2b-7

Ty Hospodine, jsi náš otec, „naš vykupitel“ je tvoje dávné jméno. Proč jsi nám dal, Hospodine, zbloudit z tvých cest, srdci dal ztvrdnout, abychom před tebou neměli bázeň? Usmíř se kvůli svým služebníkům, pro kmeny, které jsou ti vlastní! Kéž bys protrhl nebe a sestoupil! Před tvou tváří by se rozplynuly hory.

Sestoupil jsi a před tvou tváří se rozplynuly hory. Od věků (nikdo) neslyšel, k sluchu (nikomu) neproniklo, oko nespatřilo, že by Bůh, mimo tebe, (tak) jednal s těmi, kdo v něho doufají. Zastáváš se těch, kdo jednají spravedlivě, kdo pamatují na tvé cesty. Hle, ty ses rozhněval, protože jsme hřešili, odedávna jsme žili nevěrně. Byli jsme všichni jak poskvrnění, jak špinavý šat byl každý náš dobrý skutek. Zvadli jsme všichni jak listí, nepravost nás unášela jak vítr. Nikdo nevzýval tvé jméno, nikdo se nevzchopil, aby se k tobě přivinul, neboť jsi před námi skryl svoji tvář, nepravosti jsi nás vydal napospas. A přece, Hospodine, ty jsi náš otec! My hlína jsme - ty jsi nás hnětl, dílo tvé ruky jsme všichni!

2. čtení - 1 Kor 1,3-9

Bratři! Milost vám a pokoj od Boha, našeho Otce, a od Pána Ježíše Krista. Neustále za vás děkuji svému Bohu pro Boží milost, která vám byla dána v Kristu Ježíši. Neboť v něm jste v každém ohledu získali bohatství všeho druhu, jak v nauce, tak v poznání. Vždyť přece svědectví o Kristu bylo u vás jako pravé dokázáno, takže nejste pozadu v žádném Božím daru; jen ještě musíte vytrvale čekat, až přijde náš Pán Ježíš Kristus. On vám také dá, že vytrváte až do konce, takže budete bez úhony v onen den našeho Pána Ježíše Krista. Věrný je Bůh, a on vás povolal k tomu, abyste měli společenství s jeho Synem Ježíšem Kristem, našim Pánem!

Evangelium - Mk 13,33-37

Ježíš řekl svým učedníkům: „Dejte si pozor, bďte, protože nevíte, kdy přijde poslední den. Je to podobně jako s člověkem, který se vydal na cesty. Odešel z domu, dal svým služebníkům plnou moc, každému jeho práci, a vrátnému nařídil, aby bděl. Bďte tedy, protože nevíte, kdy přijde pán domu, zdali navečer, nebo o půlnoci, nebo za kuropení, nebo ráno, aby vás, až znenadání přijde, nezastihl, jak spíte.

Co říkám vám, říkám všem: Bďte!“

Noví svatí

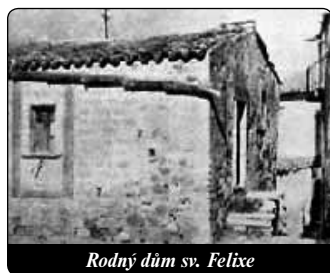
SV. FELIX Z NIKÓSIE

Svatý Felix z Nikósie se narodil 5. listopadu 1715 v rodině manželů Filipa Amorosa a Karmely Pirové a byl tentýž den pokřtěn jako Filip Jakub. Rodina to byla chudá, ale velice zbožná. Otec dělal přístipkáře v temné dílničce a sotva se protloukal životem. Poslal Filipa již jako malého chlapce do dílny významného obuvníka Jana Ciaverelliho, který měl mnoho dělníků, aby se tam vyučil ševcovskému řemeslu. Jak pracoval tiše na svém verpánku, dokázal chlapec vštěpovat svou vážnost, úctu a zbožnost i ostatním. Jako většina chudých sicilských dětí nikdy nechodil do školy a do konce života zůstal negramotný. Blížkost kapucinského kláštera mu umožnila časté návštěvy v jeho komunitě. Tyto návštěvy u bratří kapucínů ho přitahovaly k jejich způsobu života: radost z přísnosti, svoboda v chudobě, trpělivost, modlitba, láska, misijní duch. Dal se zapsat do družiny malých kapucínků a napodoboval s nadšením kapucinskou spiritualitu. Projevoval ji vším svým chováním při své pilné práci.

Jak svědčí jeden z jeho tehdejších kolegů, kdykoliv vstupoval do dílny, všechny pozdravil slovy: „Každou hodinu a v každou chvíli buď velebena Nejsvětější Svátost!“ Chodil vždy s holou hlavou, protože, jak říkal, Bůh je na každém místě a je třeba jeho přítomnosti vzdávat úctu. A když si někdo z něho kvůli tomu tropil kousavé žerty, dostal vlídnou odpověď: „Ať je to z lásky k Bohu.“ To byl refrén, který se stal programem celého jeho života. Když uslyšel zvonit klášterní zvon, ihned poklekl k modlitbě a vyzval i ostatní: „Zvon k večernímu kompletáři, pomodleme se růženec k nejsvětější Panně.“

Zdálo se, že je jako zrozený stát se kapucinem. A přece na to musel čekat mnoho let. Když mu bylo osmnáct, požádal představeného kláštera o přímluvu u provinciála v Mesině, aby ho přijal do řádu jako laického bratra, protože jako negramotný nemohl být zařazen mezi kleriky, ale především proto, že právě stav bratra nejvíce odpovídal jeho vlohám vzhledem k pokoře a prostotě. Odpověď však byla záporná, a to nejen tentokrát, ale opakovaně po dobu osmi let, protože jeho rodina žila v chudobě a bylo třeba jí pomáhat. Neob-

rátil se na jiný řád, ale trpělivě čekal, až přijde jeho čas. Když rodiče zemřeli, využil návštěvy mesinského provinciála P. Bonaventury z Alcary v Nikósii a znovu prosil, aby byl přijat do řádu.

Rodný dům sv. Felixe

Provinciál mu konečně vyhověl a poslal ho do noviciátu v Mistrettě. Jeho touhou bylo jít ve šlépějích prvního kapucinského světce Felixe da Cantalice. Přijal proto jeho jméno a došlo k dalšímu podivuhodným shodám: Podobně jako jeho vzor nastoupil noviciát ve 28 letech, sliby složil ve 29, po 43 léta byl žebrařím mnichem v Nikósii podobně jako sv. Felix v Římě a zemřel jako on v 72 letech.

Ihned po skončení noviciátu ho představení poslali zpět do Nikósie. Bylo neobvyklé posílat mladého řeholníka do domácího prostředí, kde mohl být rušen příbuznými a známými. Ale Felix byl natolik odpoután od pozemských citů, že představení nemuseli mít obavy o jeho

další duchovní růst. Osvojil si zásadu sv. Františka, že fráter má žít na světě jako poutník a cizinec, který zde na zemi nemá nic vlastního, ani dům, ani místo, ani žádnou věc. Byl mu svěřen úkol konventního žebráka. Každý den chodil krajem od domu k domu, klepal na dveře paláců a bohatých a vyzýval je, aby se podělili o svůj blahobyt s chudými, a pak vstupoval k chudým, aby jim poskytl posilu a nezbytné potřeby k životu. Chodil po cestách a domech s vyrovnaností a skromností, všude děkoval, ať už obdržel almužnu, nebo byl hrubě odmítnut, vždy se stejnou laskavostí: „Ať je to z lásky k Bohu!“ Stal se ve městě a okolí symbolem spirituality, která zapustila u obyvatel hluboké kořeny. Zůstal proti duchu řehole po celý svůj život v Nikósii. V klášteře zastával pokorně kdejakou práci: vrátného, zahradníka, ševce, ošetřovatele. Rozšiřoval obvod, kde chodil po žebrotě, i do okolních krajů, jako Capizzi, Cerami, Gagliano, Mistretta a další. Jeden svědek vypráví: „Chodil od domu k domu usebraný, umrtvený, mlčenlivý, s růžencem v ruce, oči jako by zavřené, a zdálo se mi, když jsem ho pozoroval, že je pořád usebrán v Bohu. Jediné slovo, které se od něho všichni naučili, bylo jeho úsměvné: – Ať je to z lásky k Bohu!“ Sám sebe nazýval „klášterním soumarem“, který se vracel z žebroty naložený, jak říkali Siciliani.

Cestou vyučoval děti základům katechismu, a aby je získal, dával jim chléb a boby. Měl na to dokonce metodu. Ze svých

Jeskyně v Mistrettě

kapes, vždy zásobených, vytahoval pro chudé a špatně oděné děti malé dárky: ořech, tři oříšky, pět bobů, deset hrášků. To aby připomněl dětem jednoho Boha ve třech osobách, pět Kristových ran na kříži a deset Božích přikázání: dárečky a pozornosti, které sledovaly malou lekci víry. Jako Felix z Cantalice na římských ulicích, tak i on učil roztomilým písničkám obsahujícím modlitby a úkony božských ctností. Jedna z těchto písní byla vzpomenuť v procesu:

Pojď si odpočinout do tohoto srdce nevďěčníka.

Když budu mít tvou lásku, tvou něhu, budu žít spokojen a zemřu blažený.

Když potkával chudé, kteří nesli dřevo nebo něco těžkého, nabídl se jim, že jim pomůže. Každé utrpení nacházelo v jeho srdci hluboký ohlas. Nedal si pokoj, dokud nemohl udělat něco pro ty, kteří byli v nouzi. Byl vždy ochoten posloužit nemocným, ve dne i v noci. Každou neděli chodil navštěvovat vězně a nosil jim pokrm. Jeho představený a zpovědník P. Makarius z Nikósie dosvědčuje, že všem pomáhal, všechny podporoval, nakolik mohl, i tím, že si dal stranou něco chleba či masa, aby to mohl dát potřebným, a pokud mu to dovolovala poslušnost, i to, co si odtrhl od úst. Chodil tu a tam a rozdával šatstvo a pomoc od těch, kteří měli dostatek, aby všem přispěl. Když pomoci nemohl, velice se tím trápil.

Jeho představený, původem z venkova, s ním jednal během 23 let, kdy byl jeho duchovním vůdcem, velice tvrdě. Všichni znali jeho výtky a přezdívký, kterými pokořoval svého bratra, kterého nazýval protiva, pokrytec, podvodník, svatý z Mekky. S tímto trpkým a krutým tónem silně kontrastoval Felixův známý sladký refrén. „Ať je to z lásky k Bohu!“ Mnohokrát musel fra Felix v karnevalovém odění šaška uprostřed refektáře předvádět, že rozdává jako vonný sýr masu udělanou z popela, kterou nosil

v košíku na hlavě a která se jednou skutečně proměnila v čerstvý sýr k úžasu spolubratří a velké zlosti představeného.

Felix byl negramotný. Jeho zbožnost byla ta nejprostší, jeho slovo bylo jako životní skutečnost, nic z intelektuálních úvah. Písmu svatému naslouchal a snažil se všechno si zapamatovat, aby tak mohl vždy sytit svou duši. Naslouchal pozorně četbě během jídla a využíval každé příležitosti, aby si mohl vyslechnout kázání. Měl velkou úctu k Nejsvětější Svátosti oltářní. Po práci trávil celé hodiny před svatostánkem. Nemenší byla jeho úcta k Panně Marii. Jako neklamný prostředek proti zlu všeho druhu používal „pojistiky“ od Madony, kousky papíru, na kterých byly vytištěny zbožné invokace k Panně Marii v latině nebo sicilském nářečí. Měl jich u sebe vždy zásobu a často je rozdával. Vyvěšoval je na vrata domů, kde byli nemocní nebo chudí, lepil na láhve, ve kterých obdržel jako almužnu trochu vína, házel je do ohně, který hrozil, že zachvátí otýpky, do studní, ze kterých se ztratila voda, do zrní, které zčernalo po přírodní katastrofě. A docházelo k milostem a divům, často skutečným žertům Boží Prozřetelnosti.

Rozveselen z každého protiventství, i když jeho zdraví bylo podlomeno nemocí a krajním pokáním a umrtvováním, byl vždy připraven ke každé službě a pomoci, především pokud šlo o nemocné v klášterní ošetrovně. Zatímco jeho fyzických sil ubývalo, rostla u něho intenzita koncentrace na Boha a jeho veselá a prostá poslušnost. Jestliže svatý František byl zosobněnou modlitbou, svatý Felix byl zosobněnou poslušností prožívanou jako úkon čisté lásky. A to bylo také jeho jediné a poslední poselství.

Na konci měsíce května 1787, když „klášterní soumar“ vyšel z kláštera, aby se podíval na léčivé byliny, které pěstoval pro nemocné, zhroutil se na květinový záhon zcela vysílený. Přepad-

Sv. Felix z Nikósie

la ho vysoká horečka. P. Makarius mu poručil, aby z poslušnosti šel na lůžko.

Lékaři, který mu dával léky, řekl: „To je zbytečné, protože to je moje poslední nemoc.“

Zpráva o jeho blížící se smrti se rychle roznesla. Lidé všeho druhu spěchali na kapucínské návrší, aby ještě jednou spatřili tvář svého milého přítele. Klášter naplnily vzdechy úzkosti a naděje, bolesti a touhy spatřit, jak uhasíná svíce života, která se celá strávila v lásce k druhým. Když

zvon zvonil Anděl Páně, bratr Felix, poslušný až k smrti, žádal P. Makaria, převora kláštera, o dovolení, aby po tolika žebrařích cestách mohl vykonat naposled cestu Božího žebrařáka. Když mu bylo několikrát odmítnuto toto povolení, aby byla ještě jednou vyzkoušena jeho poslušnost, slyšel kolem 20. hodiny P. Makarius, jak říká lékař Nicolo da Luca, který ho navštívil: „Otče, já jsem zjistil již před třemi hodinami, že bratr Felix zesnul. A teď ho slyším mluvit. Ale to může

Schrána s ostatky sv. Felixe z Nikósie

mluvit jen jeho duch, jeho krev již neproudí jeho žilami nějakou dobu.“ P. Makarius bez jakéhokoliv pohnutí, řekl bratru, kterého nazýval vždy „protiva“: „Bratře Felixi, je to vůle Boží, abyste odešel z tohoto světa. Dávám vám své požehnání.“ Po tomto požehnání chvilku šeptal bratr Felix své modlitby a pak řekl slabým hlasem: „Ať je to z lásky k Bohu!“ A jeho hlava klesla. Když ho připravovali do rakve, snáli jeho kající pás, na kterém ulpělo kus masa, tak hluboce pronikl do těla. To, co je pro nás nesnesitelný nástroj mučení, pro bratra Felixe podle pojetí kajícího v té době bylo nástrojem plnější účasti na Kristově utrpení. Několikrát museli mrtvého znovu obléci, protože lid si vždy odnesl kusy jeho hábitu a cingula. Nakonec ho uložili na vysoký katafalk, který strážili městští strážníci.

Ze všech okolních krajů se daly do pohybu zástupy, které chtěly navštívit tělesné ostatky zesnulého. Tři dny vyzváněly zvony, i ty, které byly „vyhrazeny“ pro smrt papežů, a svým zvukem poznamenávaly hluboké mlčení, které sestoupilo do ulic Nikósie. Když byl ukládán do hrobu v katakombách sv. Onufria, bratr Serafin od sv. Maura chtěl ještě jednou ověřit pověstnou poslušnost bratra Felixe, „vyvolal“ zázrak, když řekl: „Bratře Felixi, jako jste byl poslušný za života, buďte jím i po smrti.“ A zranil jeho žílu, ze které vytekla čerstvá krev, zachycovaná hojně do šátků a kapesníků. Ale již před tímto zázrakem během tří dnů, kdy byly vystaveny jeho ostatky, byly úplně uzdraveny tři děti, jedno, které kulhalo po těžkém úrazu, jedno ochrnuté a jedno zcela zmrzačené na všech údech.

Papež Lev XIII. prohlásil bratra Felixe blahoslaveným 12. února 1888. Benedikt XVI. ho zapsal do seznamu svatých 23. října 2005.

*Podle zahraničních pramenů
připravil -lš-*

Vyhlazení Arménů

7. října 2001 prohlásil Jan Pavel II. arménského katolického arcibiskupa Ignáce Maloyana za blahoslaveného. Byl jedním z obětí genocidy, které se na arménském národě dopustil radikální mladoturecký výbor „Komitét za jednotu a pokrok“ ve stínu první světové války. Tomuto masakru padly v roce 1915 za oběť dva miliony křesťanů. Je možno toto jejich vyhlazení pokládat za mučednictví? Jan Pavel II. prohlásil arcibiskupa Maloyana za mučedníka a tím dal potřebné znamení. Křesťané východního Turecka byli totiž postaveni před volbu: „Vyberte si islám, nebo smrt!“ Až na několik výjimek zvolili Arméni a s nimi Aramejci západních i východních církví zemřít pro Krista.

Očitým svědkem těchto událostí byl dominikán Hyacint Simon, který byl v té době v Mardinu, arcibiskupském sídle bl. Maloyana. Následující článek přináší podstatný výtah z jeho zprávy⁽¹⁾, která hrála významnou roli při procesu blahověření.

Malebné město Mardin

Mardin, město klidu a ovoce, se nachází jižně od Diyarbakiru, vzdálené 18 hodin karavanové cesty. Je sídlem syrskokatolického a syrskopřavoslavného patriarchátu a také katolické arménské církve. Je to hezké malé město na úbočí 920 m vysoké hory s 42 7000 obyvateli, z nichž je 25 000 muslimů a 17 700 křesťanů. Nad jeho hradbami ční temný profil pevnosti a několik stále zelených pahorků. Ale ve městě se setkáváme s malebným obrazem. Všechno je zde přitažlivé, několikaposchodové domy, amfiteátr a úzké, téměř čisté, vždy slunné ulice a dva minarety, dvě starobylé katolické katedrály, jedna arménská a jedna chaldejská, z nichž první již 15 století a ta druhá 12 století vydržela v modlitbě bez vrásek na kopolí. Jen schody jsou od generací vyšlapané. Obě podpírají svými rameny dva mladší bratry, syrsko-katolický kostel Matky Boží a katolicko-arménský kostel sv. Josefa.

Bleskový útok na orlí hnízdo

Nacházíme se v měsíci červnu r. 1915. Do Mardinu přicházejí tíživé zvěsti. Šeptem se šíří slovo „masakr“, které špionáž zakázala otevřeně vyslovit. Mluví se tiše o nesmírném počtu mrtvých. Ale všichni věří, že

Mardin je svým valem věrnosti zabezpečen proti každému druhu pronásledování. Zcela náhle ráno 3. června při velké policejné akci jsou zatčeny významné osobnosti tří katolických národností – Arménů, Syřanů a Chaldejců – a spolu s protestanty uvrženy do vězení. Pět katů tajného výboru se dalo do práce s nevýslovnou posedlostí a předháněli se v horlivosti. Mezi nimi vynikal jeden, který měl všechnu moc. Jeho pravá ruka prolévala krev, jeho levá ruka strhávala pro sebe ozdoby obětí. Jeho jméno je Memdouh bey. Byl hlavním policejním komisařem, který byl představitelem barbara s černou vestou a bílými rukavicemi. Nejdříve lidi zajal a pak je mučil. První zajatý byl Ignác Maloyan, arménsko-katolický biskup z Mardinu.

Blah. arcibiskup Ignác Maloyan

Bylo mu teprve 46 let, byl velice kultivovaný, literát, který dokázal uplatňovat krásu francouzské, anglické, italské, arabské, turecké a arménské řeči slovem i písmem, apoštol čistého a nadšeného srdce, kazatel s velkou mocí slova. Jako pastýř měl první tu čest, že okusil vězení. Stovky druhů ho následovaly, všichni z různých společenských vrstev, bez ohledu na věk, ritus a postavení.

Turecké vězení proměněno na katolickou katedrálu

Před konečným zatčením bylo provedeno něco jako výslech a pak se zavřela vrata vězení za ranními oběťmi. Uvěznění si nedělali žádné iluze o tom, co je čeká. Pod pláštěm vtipkování jim už bylo dříve naznačeno, že arménská rasa bude uhašena jako svíce. Jeden fanatický muslim řekl arcibiskupovi Maloyanovi, že z jeho těla udělá dva kusy. Jiný nevěrec zvolal, když v předvečer zatčení viděl arcibiskupa

Maloyana, jak žehnal jedné katolické ženě: „Pospěš si, biskupe, s požehnáním. Zítra ti uřežou ruce i hlavu.“ A prelát, který žádnému ze sarkasmů nezůstal nic dlužen, odpověděl: „Co já dělám, do toho ti nic není. Já plním svou povinnost až do konce.“ 395 zajatých se muselo připravit na nejvyšší oběť. Kromě 27 protestantů byli všichni katolíci (233 Arménů, 114 Syřanů, mezi nimi jeden kněz a jeden jáhen, 30 Chaldejců a jeden latinský kapucín).

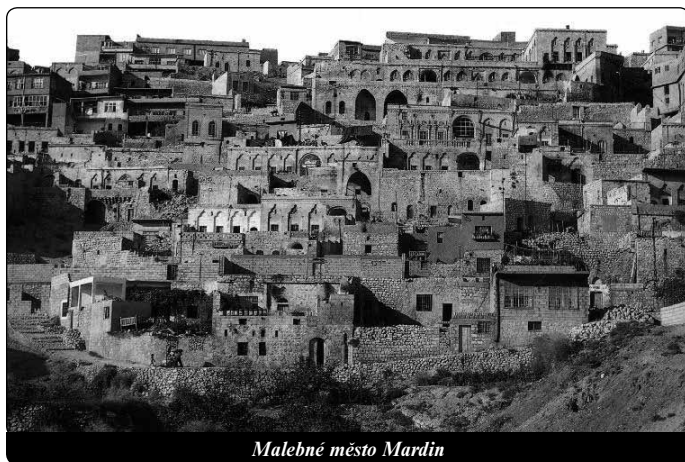
Pokládáme to za nejvřelejší útěchu našeho soužení, že jsme mohli vidět nepopsatelné divadlo, jak zajatí líbali své okovy a proměnili svůj žalář na katedrálu. Byla zde skutečně shromážděná univerzální církev, na této holé půdě vězení. Východní a západní církev byla přikována ke stejným okovům, spojena stejnými bolestmi, než ve stejné oběti přijala Eucharistii. Během sedmidenního věznění bylo náboženství jejich pomocí. Ze čtyř rohů vězení se staly čtyři zpovědnice. Kněží museli naslouchat svým kajcínkům a dávat jim rozhřešení, přičemž se jejich čela vzájemně dotýkala. Modlitba naplňovala den a zkracovala noc. Prsty vězňů neopouštěly růženec. Biskup mohl rezignovat na kázání, jeho statečné a příkladné chování bylo samo promluvou.

Závěť bl. Ignáce Maloyana

Měsíc před svým zatčením svěřil biskup syrsko-katolickému vikáři patriarchátu Djibrailovi Tapounovi svou závěť. Čteme v ní:

„My, služebníci Ježíše Krista, Ignác Maloyan, z Boží milosti a slitovnosti Svatého Apoštolského Stolce arcibiskup Mardinu, svým milovaným dětem, kněžím a věřícím mé diecéze pozdrav, požehnání a rozloučení...“

Okolnosti mě zavazují připravit prostředky, které vyžaduje dobrá správa diecéze, abych předešel každému možnému neštěstí. Jsme obklopeni stupňujícím

Malebné město Mardin

se vlnobitím a vítr duje ze všech stran a je ohrožen samotný náš nešťastný a sem tam smýkaný život... Povzbuzujeme vás, abyste posílili především Vaši víru a Vaši naději ve svatý Kříž, který je zasazen na Petrově skále, té skále, na které Kristus vybudoval svou neotřesitelnou a nesmrtelnou Církev...

Odkud pochází naše horoucí touha, která nás pudí, aby naše krev – nás hříšníků – se stala hodnou být smíšena s krví jeho spravedlivých a jeho hrdinů?... Snažil jsem se ze všech svých sil, s celou svou slabou mocí dokonale poslouchat nejvyššího velekněze v Římě, mým jediným přáním bylo spatřit, jak moji milí duchovní a moje milé stádo následují můj příklad a zůstávají vždy věrní pokynům Svatého Stolce.“

Zde jmenuje Ohannese Sarkiana po dobu své nepřítomnosti svým generálním vikářem a dodává: „Ujišťuji tímto, že jsem nikdy nebyl zrádcem zákonů – ani v tom nejmenším – osmanské říše, naopak, byl jsem jim vždy výslovně oddán a věrný. To je ostatně povinnost každého katolického biskupa, a já Vás vyzývám, abyste stále kráčeli po této cestě věrnosti a poddanosti.“

A uzavírá slovy: „A nyní, moji milovaní synové, svěřuji Vás Bohu. Vyzývám Vás, prosťte Boha, aby mi dal sílu a odvalu, abych vyšel z tohoto pomíjejícího světa s jeho milostí a láskou, a je-li to třeba, prolil za něho svou krev. (...)“

Podepsán:

*Mardin, 1. května 1915
+ Ignác Maloyan,
arménsko-katolický
arcibiskup z Mardinu.*

Mučení a ponižování

Nepřipomíná tato závět dopisy dřívějších mučedníků-biskupů? Ve společnosti toho, koho zasáhla taková rána, kterou třicet dní před svou smrtí předvídal a předpověděl, mohou se naši vězni cítit posílení a zanícení silou svátostí mají sílu odevzdat

PŘEPADENÉ ŘEHOLNICE

V indonésckém státě Rajasthan přepadli radikální hinduisté pět řeholních sester. Přepadli je mladíci s klacky v rukou, když vystupovaly z autobusu. Tři z nich utrpěly vážná zranění. Jak řekl tamní, biskup, tyto akty násilí se v poslední době množí jako projevy nesnášenlivosti. „Nechtějí, abychom zde byli.“

POTLAČOVÁNÍ KŘESŤANŮ V EGYPTĚ

Koptičtí křesťané, kteří tvoří v Egyptě 10 % obyvatelstva, se obávají, že jejich postavení se po volbách 9. listopadu ještě více zhorší. „Muslimské bratrstvo“ agitovalo před volbami sloganem: „Islám je řešení!“, ačkoliv takové slogany byly oficiálně zakázány. Při výtržnostech muslimů proti křesťanům byli 21. října zabiti tři lidé. Vláda sice zesílila ochranu kostelů, ale pro zastavení násilí dělá velice málo. Ministerstvo zahraničí USA konstatovalo ve své zprávě o náboženské svobodě ve světě, že křesťanům v Egyptě je bráněno ve vyznávání víry a stát klade překážky výstavbě a opravám jejich kostelů.

se svému osudu. Když si brali příklad z biskupa, byli schopni podívat se katům do očí. Byli podrobni výslechu, aby prozradili, kde je sklad zbraní v Mardinu. Bili je na chodidla, přičemž nohy byly drženy provazy ve výšce, dokud oběť neztratila vědomí. Vědrem ledové vody je opět křísili a bití pokračovalo. Teprve když začala téci krev, bití ustalo. Oběti pak polomrtvé zanesli do vězení. Po mučení následovalo ponižování. Nikdo nebyl ušetřen.

Mám popisovat případ Patera Leonarda Baabdathiho, Libanonce, který musel vypít celý kalich ohavnosti? A proč? Protože byl vedoucím bratrstva Nejdražší Krve. Slovo „Nejdražší Krev“ označil Memdouh bey za krev muslimů. Dotyčný misionář měl podle něho vyzývat křesťany, aby prolévají muslimskou krev. A to tím spíše, že byl nalezen seznam členů bratrstva

a vyvěšen na klášterních vratech. Byla prý to podvodná a záškodnická organizace, která vyhledávala jen rozvrat v osmanské říši a žádala si její krev. A tak byl P. Leonard zahrnut plivančí a ranami. Ale zůstal statečný. Zatímco Memdouh bey Patera Leonarda masakroval, P. Leonard žehnal Memdouha beye.

Karavana smrti

Je 1 hodina v noci 10. června 1915. Pochod kandidátů smrti prochází zvolna a mlčky ulicemi Mardinu. Ale kněží a věřící Mardinu dostali v předvečer zprávu a čekali celé hodiny na transport: kněží, aby dávali rozehřešení, laici, aby všechny naposled pozdravili. Vězni kráčeli jeden za druhým spoutáni těžkými okovy. Mnozí nesli řetězy na ramenou, někteří měli krk sevřený v železném obojku. Všichni byli obklíčeni stočlenou soldateskou. Z řad zajatců nebylo sly-

šet ani slovo. Pod hrozbou smrti jim bylo zakázáno vydat ze sebe jediný zvuk. Bylo slyšet jen klepání šavli a výkřiky žen a dětí na rozloučenou.

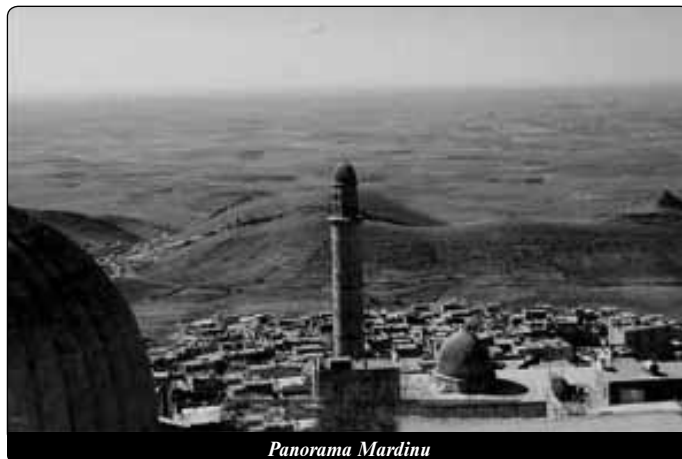
To trvalo celý zbytek noci. Tma jen dodávala této scéně ještě hlubší smutek a současně skrývala pozorovatelům, co na ní bylo politováníhodného. Každá skupina čtyřiceti vězňů měla jednoho kněze. Bylo možno vidět P. Leonarda, který byl krutě bit, když šel kolem svého kláštera. Měl tu čest, že šel v čele kolony doprovázen dvěma františkány z třetího řádu. Konečně bylo vidět arcibiskupa s holou hlavou a bosého, s okovem na šiji, obklopeného dvěma policisty, kteří procesí uzavírali. I když měl ruce v poutech, mohl dát městu své poslední požehnání.

Krásný zázrak. Všichni vytrvalí!

Zatím co se odehrávalo strašné drama dějin Mardinu a budoucnost křesťanství v této zemi se vytrácela, objevily se zářící bezstarostné ranní červánky a ozářily karavanu, která už byla daleko od města a směřovala k hrobu. Tu se naplnila rychle syrsko-katolická katedrála v Mardinu věřícími, protože při všech veřejných katastrofách se oltář stával místem setkání a útěchy. Bylo možno spatřit nezapomenutelné scény: ženy šly na zakrvácených kolenou od soudního dvora až do katedrály. Své modlitby plakaly a děti, od půlnoci sirotci, nevyprošovaly pomstu, ale zázrak. A tento zázrak obdržely. Největší zázrak byla pevnost ve víře všech našich zajatců.

Kolona křesťanů pokračovala ve své cestě a neměla nejmenších pochybností o svém osudu. Dorazila do Cheikhanu, kurdské obce vzdálené šest hodin pochodu od Mardinu. Zde Memdouh bey průvod zastavil a přečetl ferman následujícího znění:

„Osmanská vláda vás zahrnula přízní, svobodou, rovností, bratrstvím, spravedlností,

Panorama Mardinu

významným postavením a českými tituly, a vy jste ji podvedli... Na základě zraždy na osmanské vlasti jste všichni odsouzeni k smrti. Ten, kdo přestoupí k islámu, zdrav, bezpečně a s poctou se vrátí do Mardinu. Exekuce bude provedena za hodinu. Připravte se a vykonejte si svoje poslední modlitby..." A ironicky k tomu dodal: „Říše vám včera poskytla mnoho privilegií, dnes vám uděluje tři kulky.“

Tajemný mrak nad zasněženými smrti

Nato se arcibiskup Maloyan, zesláblý, s nemocným srdcem, schýlený pod dvojitou tíží únavy a starosti, zvedl ve své plné výšce a reagoval na urážky a nařčení ze zraždy, které bylo jemu a jeho doprovodu hozeno do tváře. Vždy plnil svou povinnost vůči občanům jako biskup. Nohou odkopl nabízenou možnost. A jako občan ujistil o své věrnosti pravého vlastence. Odpověděl tak jménem všech. Svou odpověď podepsal rozsudek smrti sobě a svým věrným, ale učinil svůj skutek nesmrtelným stejně jako skutek svých bratří v Kristu. Řekl: „Jsme v rukou vlády, ale co se týká smrti, umíráme pro Ježíše Krista.“ „Pro Ježíše Krista!“ zvolalo všech 404 členů jeho doprovodu. A dodal k tomu: „Zrádci osmanské říše? To jsme nikdy nebyli. Ale zrádcem křesťanského náboženství nebudeme nikdy...!“ „Nikdy!“ odpověděli zajatci. A nakonec biskup řekl: „Umíráme, ale umíráme pro Ježíše Krista.“ „Pro Ježíše Krista,“ odpovědělo 404 souvěrců.

Pak se odehrávala nepopsatelná scéna odpovídající scénám mučedníků v římských arénách, když čekali na leopardy a pantery. Ale zde byl amfiteátr širší, osamělost větší a zvěř divočejší. Biskup a kněží procházeli řadami a udělovali poslední rozhršení. Konečně vzal biskup chléb, proměnil ho a rozdělával po kousku každému z věřících. Jeden z přítomných vojáků později vyprávěl, že během konsekrace a roz-

TŘI KŘESŤANSKÉ STUDENTKY ZAVRAŽDĚNY

Indonésie: 29. října byly cestou do křesťanské školy na ostrově Sulawesi sřaty tři křesťanské žákyně, čtvrtá byla těžce zraněna. Pachatelé jsou muslimští radikálové. Indonéský prezident Susilo Bambang Yudhoyono útok odsoudil. Papež požádal biskupa z Manado Josepha Theodora Suwatana, aby tlumočil postiženým rodinám jeho osobní soustrast.

Muslimské násilí na Sulawesi a Molukách stálo v letech 1999–2001 na 8 000 lidských životů.

Kath-net, Res Claritatis

STALINSKÝ HLADOMOR

Ukrajinská unionistická katolická církev si připomněla „hladomor“, který vznikl na základě Stalinových opatření v letech 1932–33. Tato opatření zaplatily životem téměř čtyři miliony lidí. Kardinál Lubomyr Husar sloužil za oběti mši svatou.

dělování zahalil odsouzenec k smrti zvláštní mrak a dokonale zaclonil oči muslimů. Bůh náhle vytvořil závoj, aby skryl svaté věci před zraky pohanů. A když skončilo poslední bratrské agapé, ve kterém byl lámán chléb života, mohli křesťané vykročit vstříc smrti. Nedošlo ani k jedinému odpadnutí.

Mučednictví na svátek Nejsvětějšího Srdce Ježíšova

Pak zahájil Memdough bey první rozdělování. Ze 405 mužů vzal 100 a odvedl je na místo, které se jmenuje „Jeskyně Cheikhan“. Jsou to hluboké propasti, které nikdy nevydají své oběti ani nedovolí uslyšet jejich poslední výkřiky. Kati ještě nebyli zpět, když Memdough vybral dalších

100 mučedníků, kteří byli odvedeni hodinu cesty odsud na místo „Kalan de Zerzewan“. Byli rozděleni do čtyř skupin a ubiti kamenováním, dýkami nebo zmasakrováním klacky a vhození do studní. Pevnost, která ukrývá ostatky našich hrdinů, ukrývá i tajemství jejich posledních okamžiků. Zbývalo ještě 205 křesťanů, mezi kterými se nacházel arcibiskup Maloyan. Vrazi pokládali za neprozřetelné popraviti je na místě. Byli proto další den odvedeni ještě dále. Byl to promyšlený způsob, jak ještě zvýšit utrpení vyhladovělých, oloupených a sputaných katolíků, kteří byli hnáni bosí přes kamení a trní. Pochodovali dvě hodiny a přišli do hlubokého údolí vzdáleného čtyři hodiny od Diarbakuru. Tak

Karasova politická i lidská zpověď

Kniha rozhovorů *Krásný život pod psa*, která vyšla počátkem listopadu, je výpovědí poslance Jiřího Karase o silicím zápasu mezi dobrem a zlem, o nerovné soutěži mezi křesťanským a barským pojetím dnešní politiky. Otázky ThDr. Jana Schwarze jdou politikovi přímo „na tělo“ a ten na ně právě tak upřímně a otevřeně odpovídá. Neponechává nic náhodě a vysvětluje svá stanoviska, zvláště v citlivých otázkách ochrany lidského života, pečlivě a do puntíku přesně. Zajímavý je i exkurs do Karasova nelehkého osobního života, který spoluvytvářel základy jeho lidských a politických postojů. Kniha je doplněna výběrem z Karasových statí, projevů a vystoupení v médiích. „Vydávám počet ze své cesty. Poznal jsem při tom klopýtání, že mezi obdivným potleskem a fackou není zas až tak velký rozdíl,“ říká zde s trpkostí i nadhledem Jiří Karas.

Krásný život pod psa, aneb o velké i malé politice, vydavatelství Sypták Praha 2005, 232 stran textu, 62 stran fotodokumentace, doporučená cena 199 Kč

Ferdinand Peroutka, jr.

byli popraveni v pátek 11. června na svátek Nejsvětějšího Srdce Ježíšova. Jejich smrt obdivovali Kurdové, kteří se seběhli z lačnosti po kořisti: „Nikdy jsme neviděli takovou náboženskou vytrvalost. Kdyby nás předpadli obdobně křesťané, všichni bychom se na jejich žádost stali křesťany...“ Arcibiskup Maloyan nebyl v této chvíli zabit. Aby mu policie k jeho starostem přidala další starost, je oddělen od svého stáda. Přinutili ho nasednout na koně a jet před karavanou. Přišel tak sám až do Kara Keupru, tři hodiny vzdáleného od Diyarbakuru. Tam měl zemřít. A když mu sdělili tuto drsnou zprávu, zeptal se: „Ale kde jsou moje děti?“ „Zemřou,“ odpověděli mu. V klidu se biskup připravil na to, že předstoupí před svého Pána. Ale musel ještě odpovědět na poslední otázku Memdougha beye: „Řekni nám ano, nebo ne. Měli jste bomby?“ A biskup odpověděl: „Kdybychom měli bomby, nikdy bychom je nedali svým dětem k tomu, co s nimi děláte vy.“ „Dobře.“ A v tu chvíli byl biskup zasažen střelou do krku a padl v krvi k zemi. Byl mrtev. Náš milý, odvážný biskup byl v úřadě čtyři roky. Typický příklad: Policie pak běžela do Diyarbakuru a dala si vystavit lékařské potvrzení: „Smrt Maloyana nastala během cesty následkem srdeční embolie.“ To všechno však byl teprve začátek utrpení, krvavé lázně pak stíhaly jedna druhou, smutek na smutek.

Toto je smuteční oznámení východní církvi a její sestře na Západě... Holocaust našich křesťanů nám dovoluje jménem pobitých říct: „Vy všichni, vy, kteří pro nás pláčete, již neplačte. My jsme opustili jen pomíjivé, prchavé, nedokonalé věci, abychom si zajistili šťastné patření a radovali se z věčné a dokonale skutečnosti.“

*Z Kirche heute 11/2005
přeložil -lš-*

⁽¹⁾ Hyacinth Simon O. P.: Mardin, la ville heroique

Ježíš přijde

Při svém odchodu z tohoto světa k Otci byl Ježíš pozdvížen do výše a mrak zastínil zrak učedníků. Zatím co odcházel, hleděli do nebe, a hle, zjevili se jim dva bílé odění andělé a řekli: *Muži galilejští, proč tu stojíte a hledíte do nebe? Ten Ježíš, který byl vzat do nebe, zase přijde (Sk 1,9-11)*. Od té chvíle všichni jeho učedníci, tj. všichni křesťané, jsou v očekávání jeho příchodu. To je úkon víry, který vyznáváme a který nás vede, abychom se chovali podle této naděje, která neklame, a to z prostého důvodu: Pán je věrný svému slovu.

Co však znamenalo nanebevzetí pro tehdejší učedníky? Po Letnicích pod vedením Ducha Svatého pochopili, že ten den byl Ježíš Otcem oslaven, že byl přijat do slávy, kterou měl u Otce dříve, než byl stvořen svět, a byl prohlášen za „Pána a Mesiáše“. Pavel po dlouhém uvažování o této události slyšel jednoho dne vyjádření tohoto tajemství těmito slovy: *Ježíš Kristus, ačkoli měl božskou přirozenost, nic nelpěl na tom, že je rovný Bohu, ale sám sebe se zřekl a vzal na sebe lidskou přirozenost...* (srov. Fil 1,6-7). Jinými slovy: „stal se nám zcela podobný“, stal se naším bratrem, a *nestyděl se nazvat nás bratry* (srov. Žid 2,11.17).

Jak se Ježíš cítil během svého smrtelného života? Jako ten, kdo přišel od Otce a jde k Otci, (srov. Jan 16,28). Můžeme tedy říct, že *Ježíš žil v očekávání svého návratu k Otci*. A můžeme se dále ptát: *Jak Ježíš žil toto očekávání?* A jelikož víme, že křesťanský život je **následování Ježíše Krista**, jak my máme žít v očekávání na jeho příchod?

Jak žil Ježíš očekávání

Pozemský život Ježíšův je podle sv. Lukáše zarámován do dvou zmínek o Otci. Matce, která ho hledala, řekl: *Proč jste mě hledali? Nevěděli jste, že musím být v tom, co je mého Otce* (2,49)? A než vydechl naposled, zvolal: *Otče, do tvých rukou svěřuji svého ducha* (23,46). Celý svůj život žil ve světle Otce. Lukáš to ukazuje 14krát, když představuje Ježíše v modlitbě:

protože právě v modlitbě Ježíš jakožto člověk chápe, že i když ho všichni odmítají, jeho poslání nepřijde nazmar, že na konci jeho života dojde k „Exodu“, že nastane „Pascha“, tj. přechod k Otci. Bude pozdvížen vzhůru a pozdvížen bude moci všechny přitáhnout k sobě. V celém svém životě se Ježíš představuje jako ten, kdo je přitahován Otcem. **Spojení s Otcem, plnění Otcovy vůle, hledání Otcovy slávy, to je to, co dává smysl jeho životu.**

Konkrétně se Ježíš cítí jako **dar Otce lidem** a daruje se až do konce, aby všechny spasil, protože tak jako Otec chce spásu všech: proto byl poslán na svět. První obraz o něm jako o dospělém máme v jeho křtu v Jordánu, kde se s námi stává solidární; solidární nikoliv s hříchem, ale s těmi, kteří se cítí být hříšníky a chtějí se obrátit. A na konci svého života, když je pozdvížen na kříž, žádá odpuštění pro všechny a smiřuje všechny mezi sebou i s Bohem. Když pak se zjevuje jako zmrtvýchvstalý, říká, že *v jeho jménu budou hlásat všem lidem obrácení a odpuštění hříchů* (srov. Lk 24,47). Jeho život je skutečně možno shrnout do svědectví, které Petr podává ve Skutcích apoštolů: *Ježíš z Nazareta všude procházel, prokazoval dobrodiní a uzdravoval ty, které opanoval ďábel, protože Bůh byl s ním* (10,38).

Ale pokusme se vstoupit do Ježíšova srdce, abychom viděli, jak se vnitřně cítí tažen k Otci. Chce dělat to, co dělá Otec, dovést do konce dílo, které mu Otec svěřil. Když ho chtějí zdržet

Giotto (1267-1337): *Poslední soud, Padova*

v Kafarnaum, říká: *Také jiným městům musím hlásat radostnou zvěst o Božím království, protože k tomu jsem byl poslán* (Lk 4,43). A když věděl, že přišla jeho hodina, aby odešel z tohoto světa k Otci, obrátil se k němu a řekl: *Otče, dokončil jsem dílo, které jsi mi svěřil* (Jan 17,4). Říká to ve Večeřadle, protože nyní je rozhodnut jít až do krajnosti a vypít do dna kalich, který mu Otec podává, takže evangelista Jan také zaznamenává dříve, než Ježíš vydechl na kříži naposled, toto jeho vědomí: *Protože věděl, že už je všechno dokonáno... řekl: „Žízním“* (Jan 18,28). Přivedl skutečně dílo spásy k naplnění, protože vždy chtěl toto dílo dokonat.

U sv. Lukáše (12,49-50) čteme tato Ježíšova slova: *Oheň jsem přišel svrhnout na zem, a jak si přejí, aby už vzplanul! V křest mám být ponořen, a jak je mi úzko, než bude vykonán!* „Oheň a křest“: první termín vyjadřuje vylití Ducha Svatého na učední-

ky, druhý ponoření do jeho utpení, které mu poskytne způsob jak naplnit své poslání a vylit Ducha na své učedníky. U Ježíše je nejen vůle přivést své poslání do konce, on je „netrpělivý“, dokud se nenaplní. Tato jeho touha se projevuje ve Večeřadle, když říká: *Toužebně jsem si přál jít s vámi velikonočního beránka, dříve než budu trpět* (Lk 22,14). A pociťuje úlevu, když Jidáš opouští Večeřadlo, aby dokonal svou zradu, a proto říká: *Nyní byl oslaven Syn člověka* (Jan 13,31). Ježíš se dívá vpřed a prohlašuje, že Otec tím, jak ho oslaví, vtiskne svou pečeť jeho dílu.

Jak kráčí Ježíš vstříc svému určení? Jako ten, který nikdy nedokáže myslet pouze na sebe: jsou to ti druzí, o které jde. Vidí své učedníky smutné, protože se obávají, že je opouští, ale říká jim: *Ať se vaše srdce nestrachuje... Kdybyste mě milovali, radovali byste se, že jdu k Otci. Říká dokonce: Je pro vás dobré, abych já odešel...* Je to pro vaše dobro,

že já podstoupím svou paschu, aby moje radost byla ve vás a aby vaše radost byla úplná (srov. Jan 14,27n; 15.11;16, 7.23).

Není možno nepostřehnout, že těmito slovy se Ježíš vyrovnává se svým bolestným osudem, a to s jistým klidem, protože se zcela svěruje Otci, který ho učiní příčinou věčné spásy pro všechny ty, kteří ho poslouchají (Žid 5,9). Také ono - *Bože můj, Bože můj, proč si mě opustil?* znamená to, že je celý ponořen v Otci a je si jist, že v tomto okamžiku naplňuje své dílo. A v tomto světle, když jsme rozjímal, jak Ježíš prožíval své očekávání, můžeme si položit otázku:

Jak máme žít my, učedníci, v čekání na Pána?

Především „s pohledem upřeným na Ježíše“ musíme mu dále naslouchat a mít jistotu důvěry, že vždy plní své sliby. V rozhovoru ve Večeřadle (Jan 13-17) říká učedníkům: *Jdu, abych vám připravil místo, a pak se vrátím, protože chci, abyste tam, kde jsem já, byli i vy.* A ve velekněžské modlitbě řekl. *Otče, chci, aby ti, které jsi mi dal, byli tam, kde jsem já, aby viděli mou slávu, kterou jsi mi dal ještě před stvořením světa* (Jan 14,2n; 17,24). To postačí, abychom měli jistotu, že Ježíš nás chce mít s sebou v ráji; že pokud jde o nás, je jeho vůle bezvýhradně zaměřena na naši spásu. Ale můžeme to konstatovat ještě bezprostředněji, když se zaposloucháme do slov o jeho příchodu: *Celý svět se zatřese. Tehdy lidé uvidí přicházet Syna člověka s velkou mocí a slávou.* Ale vy, moji učedníci, *až to začne, vzpřimte se a zdvihněte hlavu (radujte se), protože se blíží vaše vykoupení* (Lk 21,25-28). Tento text nemůžeme správně chápat, nepřipojíme-li slovo *radujte se*.

Vážení čtenáři, prosíme opravte si v Editorialu ve Světle č. 46 na str. 13 v prvním odstavci chybné označení *Desátá kapitola encykliky Ecclesia de Eucharistia*. Správně mělo být: **Desátý článek encykliky...** Za tuto chybu se omlouváme a děkujeme pozorným čtenářům za upozornění.

Redakce Světla

Z těchto slov je zřejmé, že naděje na Pánův příchod musí být radostná, klidná, zbavená všeho strachu, protože on k nám přijde, aby na nás splnil svá zaslíbení. To všechno se uskuteční na každém z nás v okamžiku, který nazýváme „naše smrt“, přechod z tohoto světa k Otci, vstup do království vzkříšených, do Otcova domu. Můžeme pocíťovat strach ze smrti. I Ježíš měl strach, když ji spatřil ve chvíli úzkosti, ale tak jako jeho utrpení i naše musí být plné naděje, protože život se neztrácí, ale proměňuje v život věčný.

Problémem tedy zůstává - jak se připravit na toto setkání. Odpověď je prostá: **následováním, napodobováním Ježíše Krista.** To je ta jediná věc, ale kdo si navykne číst evangelium v hluboké vnitřní modlitbě, dokáže najít plný význam tohoto následování Krista. Tím spíše, že sám Pán nás napomíná: *Kdo se ke mně přiznává před lidmi, k tomu se i já přiznám před Božími anděly* (Lk 12,8). „Přiznat se“ znamená viditelně žít podle jeho slova a příkladu, hlásat tak evangelium a neohlížet se nazpět.

Ježíš se často vrací k tomuto tématu různými obrazy, ve kterých opakuje: *Bděte!* Říká nám: *Usilujte vejít úzkou branou, protože je mnoho těch, kteří budou chtít vejít, a nebudou moci.* (Lk 13,23-24). „Usilujte.“ Spása není pouze Boží dar, ale také vlastní úsilí a přičinění. Vidíme Ježíše v Getsemanech v dlouhém a těžkém zápasu až do krve. Také my musíme vydávat svědectví, bude-li třeba, **až k prolítí krve**, protože křesťan nikdy nemůže vyloučit možnost mučednictví vlastního života.

Z *Maria Auxiliatrice* 11/2001
přeložil -lš-

O posledních věcech

Z myšlenek Josefa kardinála Ratzingera

Současný papež Benedikt XVI. si ve své knize *Report o stavu víry* všímá také eschatologických otázek. Kniha obsahuje rozhovor kardinála Ratzingera s Vittorioem Messorim o současném ohrožení víry a o tom, jak toto ohrožení překonávat. „Není jiné cesty,“ zdůraznil kardinál, „než přijmout celou tradici církevní nauky.“

Dnes by však mnoho věřících a také někteří teologové chtěli přijmout pouze část pravd a na jiné zapomenout nebo o nich pomlčet jako o málo přitažlivých, příliš obtížných, neodpovídajících mentalitě dnešního člověka. V konzumní a pragmatické společnosti zavládlo přesvědčení, že všechno záleží na vlastní volbě a že každá taková volba je oprávněná. Ale podle kardinála je pravda nedělitelná, takže věřící katolíci nemůže vyznávat pouze jednu část pravdy a jinou zavrhnout. K nejvíce zapomenuté a současnou ideologií zfalšované nauce patří eschatologie, nauka Církve o posledních věcech člověka. V základu úvah o smrti a věčném životě spočívá pravda o spáse. A spása se váže s hříchem. Hřích - jak čteme v knize Geneze - znamená podlehnout pokušení ďábla.

Ďábel existuje

Vittorio Messori na začátek rozhovoru s kardinálem Ratzingerem vkládá úryvek katecheze, kterou Pavel VI. pronesl při generální audienci 15. listopadu 1972 na téma ďábel, aby připomněl, jak ostré reakce tato katecheze vyvolala, ačkoliv papež neřekl nic nového a pouze připomněl nauku Církve. Pavel VI. tehdy řekl:

„Zlo ve světě je způsobeno tím, že do nás a do společnosti pronikl temný a záškodnický vrah démon. Zlo není pouze nedostatek dobra, ale také živá bytost, duch, zkažený a demoralizující. To je strašná realita, která vyvolává úlek. Ten, kdo popírá existenci ďábla nebo z něho dělá samostatný princip, prvek nezá-

vislý na Bohu, kdo ho vysvětluje jako pseudorealitu, která se zrodila ve fantazii na vysvětlení neznámých příčin našich neštěstí, vykročil mimo rámec Bible a Církve. (...) Démon je vrah číslo jedna, je to pokusitel v plném slova smyslu. Víme dobře, že tato temná, buřičská a zneklidňující bytost skutečně existuje a působí, připravuje pro nás sofistické pastě, aby zmařila mravní rovnováhu člověka. Je to proradný hypnotizér, který dobře ví, jak k nám proniknout (smysly, obrazotvorností, žádostivostí a nástroji, jimiž si pomáhá, jako jsou logika, utopie a zmatek ve společenských stycích), aby vyvolal nejrůznější deviace.“

Kardinál Ratzinger ve své výpovědi zdůrazňuje, že jedinečně Kristus nás může osvobodit od satana:

„Ať si někteří povrchně myslící teologové říkají cokoli, ďábel podle křesťanské víry je tajemná, ale skutečná osobní realita, nikoli nějaká symbolická skutečnost. A co víc, on je skutečností panující (kniže tohoto světa, jak ho nazývá Nový zákon, který opakovaně hovoří o jeho existenci), zlomyslnou svobodou, která se protíví Bohu a panuje nad lidmi, jak nás o tom učí dějiny lidstva - ten zával opakujících se neštěstí, která není možno vysvětlit výlučně lidským působením. Člověk sám nemá dostatek síly, aby kladl satanovi odpor. Ale ve spojení s Ježíšem máme jistotu, že nad ním zvítězíme. Kristus je blízký Bůh, který má vůli i moc osvobodit nás od satana, a právě proto nazýváme jeho evangelium »Dobrá novina«.

Musíme ji ustavičně hlásat všude tam, kde panuje teror a kde mají převahu nekřesťanská náboženství. (...) Kdyby spasitelné světlo Kristovo vyhaslo, svět by při vši své vědě a vyvinuté technologii podlehl teroru a propadl zoufalství. Již dnes máme jasné znaky návratu temných sil: právě ve zlaicizovaném světě se šíří satanské kulty.“

Biblisté nebo sociologové?

Kardinál podrobil kritice ty biblisty, kteří jsou ochotni způsobovat pravdy víry současným představám o světě.

Jestliže z důvodu konformismu se snažíme zbavit se ďábla a všech nevýhodných aspektů víry, stavíme se do pozice nikoliv exegety nebo vykladače Písma svatého, ale člověka, který vidí problém pouze z pozice současnosti. Nakonec tito biblisté budují své úsudky tak, že se opírají o vlastní vizi světa a nikoliv o autoritu Bible. Mluví jako zvláštní filozofové nebo sociologové a jejich filozofie obsahuje pouze banality, které nekriticky přejímají provizorní vizi světa. (...) Nauka Církve musí najít jazyk adekvátní k věčně platným a správným obsahům. Život je záležitost nejvyšší závažnosti. Musíme být bdělí, abychom neztratili šanci věčného života, a ta není ničím jiným než přátelstvím s Kristem, kterého může dosáhnout každý z nás. Nesmíme podléhat takové mentalitě, která říká, že stačí se chovat tak, jak to dělá většina, a že pak – silou věci – nějak bude. Katecheze musí směřovat k tomu, aby nebyla jako jeden z názorů, ale musí být jistotou, která vychází z víry Církve, tak aby její obsah převyšoval obsah všech běžných názorů. Zatím však v současných katechezích se sotva kdy vzpomene na věčný život a o problém smrti se jen tak lehce zavádí. Když se mluví o smrti, pak se jen hledá východisko, jak ji oddálit nebo ulehčit. U mnoha křesťanů se vytratilo eschatologické vědomí,

smrt se obchází mlčením, budi strach a často se objevují pokusy ji banalizovat. Církev nás celá staletí učila modlit se za šťastnou smrt a za to, abychom v daném okamžiku byli na ni připraveni. Dnes lidé náhlou smrt pokládají za milost. A přece neakceptovat smrt nebo nemít k ní úctu je totéž jako neakceptovat život a mít ho v neúčtě.

Nebe, očištec, obcování svatých

„Všichni se nepochybně pokládáme za dobré,“ říká kardinál. Co jiného bychom si mohli zasloužit než nebe. Za takovou mentalitu odpovídá kultura, která všemožně vynalézá způsob, jak všechno příkrášlit a okrást člověka o pocit viny. Kdosi konstatoval, že všechny součas-

né ideologie se opírají o jeden základ: vytrvalé popírání existence hříchu, o negaci té skutečnosti, kterou víra spojuje s peklem a očištěm. Pokud jde o popírání očiště, kardinál poukazuje také na vliv protestantismu, který zavrhuje Tradici jako zdroj pravdy a chce se opírat pouze o literární četbu Písma svatého.

Protestantismus nepřipouští možnost očiště a nedovoluje modlitbu za zemřelé. (...) Chuť modlit se za zemřelé v nás vzniká příliš spontánně, než abychom ji mohli zničit. Je to přece překrásné svědectví naší solidarity, lásky, pomoci a ty pronikají bariéru smrti. Věčné štěstí zemřelých nebo jejich zavržení nezávisí na tom, jak na ně vzpomínám, ale nikdy nepřestávají potřebovat moji lásku.

JEN OPRAVDU KATOLICKÉ

Arcibiskup Michael Miller, sekretář vatikánské Kongregace pro vzdělávání, prohlásil ve své přednášce na univerzitě Notre Dame v USA, že Vatikán má v úmyslu omezit počet vysokoškolských učilišť. Podle názoru papeže Benedikta XVI. bude lépe podporovat nadále jen ta vysokoškolská učiliště, která jsou opravdu katolická. Standard těchto institutů bude posuzován jen podle jejich katolické integrity. To znamená také, že se bude sledovat kvalitativní zlepšení na tomto úseku.

PŘÍRUČKA PRO EXORCISTY

Papežská univerzita Regina Apostolorum vydala příručku pro exorcisty. Podle deseti bodů je možno ověřit, zda se v konkrétním případě jedná o ďábelskou posedlost. Příručka je určena účastníkům univerzitního kurzu. Jejím cílem je také preventivně působit proti zájmu o okultní věci. Rodiče jsou vyzýváni, aby věnovali pozornost tomu, jak se jejich děti oblékají, jaké používají ozdoby a jakou hudbu a filmy vyhledávají.

Nezbytná víra exorcisty

Při správném pohledu na příčiny této krize kardinál ještě jednou zdůrazňuje: Čím lépe chápeme svatost Boha, tím lépe chápeme protiklad toho, co je svaté a tzv. svůdné masky ďábla. Nejlepším příkladem je zde sám Kristus. Před ním, svatým v plném smyslu slova, se ďábel nemohl skrýt a jeho reálná existence se stále projevovala. Proto je možno říct, že popírání existence démonických bytostí vede k zániku pochopení svatosti. Ďábel se pak může ukrýt do anonymity, jestliže ho neodhaluje světlo těch, kteří jsou spojeni s Kristem. (...) Kdo vidí jasně propasti naší doby, ten uznává, že je to dílo sil, které jsou zaangażovány v ničení jednoty mezi lidmi. Křesťan může v sobě odhalit, že plněním úkolu exorcisty získává znovu svěžest víry. Termín „exorcismus“ nesmíme chápat pouze v technickém smyslu, nýbrž jako postoj víry. V tomto postoji je pevnost, že víra přemáhá svět a ničí knížete tohoto světa. Nesmíme podléhat běžné mentalitě, že s troškou dobré vůle můžeme překonat všechny své problémy. Ve skutečnosti, i když se nebudeme odvolávat na víru, ale na pouhou realitu, brzy zjistíme, že bez pomoci vyšší síly, kterou je pro křesťana výlučně Bůh, byli bychom pouze vězni nevlýčitelné chorobné skutečnosti.

Tajemství nepravosti musí být vloženo do základní křesťanské perspektivy – do zmrtvýchvstání Ježíše Krista a jeho vítězství nad silami zla. V této perspektivě mají velký význam svoboda křesťana a jeho vnitřní pokoj, který zbavuje strachu. Pravda vylučuje strach a přitom dovoluje poznat síly zla. Protože charakteristickým znakem demona je dvojnárodnost, bezpečnost v boji křesťanství s ním spočívá v tom, žít každý den v jasném světle víry.

Připravila Jolanta Klecelová,
přeložil-lš

Padlí andělé

Katecheze Jana Pavla II. z 13. srpna 1986

Hlásání Božího království znamená vždy vítězství nad ďáblem, ale jeho budování vždy naráží na zlého ducha. Mluvit o tom, a to je program dnešní katecheze, znamená připravit se na boj, který v poslední etapě dějin spásy provází církev, jak dokládá Apokalypsa (srov. 12, 7).

To současně umožňuje vyjasnit správnou víru Církve, kterou hlásá tváří v tvář těm, kteří do ní vnášejí zmatek a buď to připisují roli satana příliš velký význam, nebo jeho zlovolnou moc popírají či minimalizují. (...)

„Pád“ ďábla, který má charakter odmítnutí Boha, je dobrovolně zvoleným stavem těch stvořených duchů, kteří radikálně a nenapravitelně odvrhli Boha a jeho království, chtěli se zmocnit jeho vlády a zmařit plán spásy a řád celého stvořeného světa. Ozvěnou toho stavu jsou slova, která se ozývají na začátku biblických dějin člověka: *Budete jako Bůh, nebo jako bohové* (srov. Gn 3,5). Těmito slovy se zlý duch pokouší vtípnit člověku ten vnitřní postoj rivality, neposlušnosti a opozice proti Bohu, který je osou celé jeho existence.

Vyprávění o pádu člověka, které nám podává Starý zákon v knize Geneze, navazuje na onen postoj rivality, který se satan pokusil probudit v člověku, aby ho svedl k hříchu (srov. Gn 3,5). Také v knize Job (srov. 1,11; 2,5.7) čteme, že se satan pokouší vyvolat vzpouru trpícího člověka. V knize Moudrosti (srov. 2,24) je satan představen jako správce smrti, která vešla do dějin člověka současně s hříchem.

Nauka Církve, kterou představil IV. lateránský koncil (1215), hlásá, že *ďábel a jiní démoni byli stvořeni Bohem jako dobří duchové a stali se zlými z vlastní vůle* (Denz. 428 [800]). Tak čteme v listě sv. Judy: *Pán ... ty anděly, kteří si neuchovali svoje důstojenství, ale opustili svůj příbytek, uchovává pro soud v onen velký*

den ve věčných poutech v pekelných temnotách (v. 6). Podobně je tomu v 2. listu sv. Petra, kde čteme o *andělech, kteří zhřešili, a Bůh jim neodpustil, ale srazil je a odevzdal peklu, temné propasti, aby tam byli uchováni pro soud* (2,4). Jestliže Bůh hřích andělů neodpouští, je to z toho důvodu, že oni sami setrvávají ve svém hříchu, že jsou vězni té volby, kterou učinili na začátku, když odvrhli Boha navzdory pravdě o nejvyšším a posledním Dobru, kterým je Bůh. V tom smyslu píše sv. Jan, že *ďábel setrvává v hříchu od počátku* (1 Jan 3,8). *On byl vrah od počátku, nesetřval v pravdě a pravda v něm není* (Jan 8,44).

Výše uvedené texty nám dovolují porozumět povaze a velikosti hříchu, který spočíval v zamítnutí pravdy o Bohu poznáním světlem rozumu i Zjevení jako nekonečné Dobro, Láska a Svatost sama. Ten hřích byl tím větší, čím vyšší byla dokonalost a bystrost andělského rozumu, čím větší byla jeho svoboda a prvotní blízkost ve vztahu k Bohu. Tím, že odmítl pravdu o Bohu úkonem svobodné vůle, stal se satan *kosmickou lží a otcem lži* (Jan 8,44): on sám žije v radikální negaci Boha a současně tuto vlastní tragickou *lež o Dobru*, jakým je Bůh, chce vmluvit tvorům, jiným bytostem stvořeným k Božím obrazu, totiž lidem. V Genezi nacházíme přesný popis tohoto *popření pravdy* o Bohu, které se satan (v podobě hada) snaží předat představitelům lidského rodu a namlouvá jim, že Bůh ukládá člověku určitá omezení, protože sám žárlivě stráží svoje privilegia (srov. Gn 3,5). Satan svádí člověka,

aby se z tohoto jáma vysvobodil a stal se *jako Bůh*.

Ve své existenciální lži stává se satan také, jak říká sv. Jan, *vrahem*, čili ničitelem toho nadpřirozeného života, který Bůh od počátku vložil do člověka, aby byl jeho *obrazem* v jiných čistých duších i v lidech. Satan chce zničit život podle pravdy, život v plnosti dobra, nadpřirozený život milosti a lásky. Pro-

to autor Knihy Moudrosti píše: *Smrt přišla na svět skrze závist ďábla a zakoušejí ji ti, kteří mu náležejí* (Md 2,24). V evangeliu Kristus varuje: *Spíše se bojte toho, kdo může duši i tělo zavrhnout do pekla* (Mt 10,28).

V důsledku hříchu prarodičů získal onen padlý anděl v určité míře panování nad člověkem. Toto učení, které církev vždy vyznávala a hlásala, potvrdil Tridentýský koncil v *Dekretu o hříchu* (srov. Denz. 788 [1511]). Je vyjádřeno také dramatickým způsobem v liturgii křtu svatého, která vyzývá katechumena, aby se odřekl ďábla a všeho, co působí. Onen vliv na člověka, určité ovlivňování dispozic jeho ducha (i těla) se odráží v Písmu svatém, kde je satan nazýván *knížetem tohoto světa* (srov. Jan 12,31; 14,30; 16,11) a dokonce *bohem tohoto světa* (srov. 2 Kor 4,4.). Kromě toho nacházíme zde mnoho jiných názvů, které popisují jeho zlobné působení na člověka, takové jako *Belzebub*

nebo *Belial*, dále *nečistý duch*, *zlý pokušitel* a konečně *Antikrist* (1 Jan 4,3). Kromě toho nacházíme zde jeho přirovnání ke *lvu* (1 Petr 5,8), *draku* (v Apokalypse). Velice často se používá označení *ďábel*, což pochází z řeckého slova *diaballein* (odtud *diabolos*), tzn. působit zničení, rozdělovat, vytvářet podvody, klamat. Po pravdě řečeno, to všechno se od začátku projevuje v činnosti zlého ducha, kterého Písmo svaté představuje jako osobu a současně poukazuje na to, že není sám: *je nás mnoho* - volají k Ježíši nečistí duchové v gerazenském kraji (srov. Mk 5,9). V popisu posledního soudu mluví Ježíš o *ďáblu a jeho andělech* (srov. Mt 25,41).

Písmo svaté a zvláště Nový zákon mluví na mnoha místech o tom, že vláda satana a jiných zlých duchů zahrnuje celý svět. Svědčí o tom také Ježíšův výrok o poli (kterým je svět) a o dobré setbě a zlém semeni, které zasel ďábel jako plevel do pšenice a snaží se přitom vytrhnout ze srdcí to dobro, které tam bylo *zaseto* (srov. Mt 13,38-39). Odtud pak četné výzvy k bdělosti (srov. Mt 26,41; 1 Petr 5,8), k modlitbě a postu (srov. Mt 17,21). S tím souvisí i Ježíšovo důrazné tvrzení: *Takový druh je možno vymítat jen modlitbou a postem* (Mk 9,29).

Působení zlého ducha vůči lidem se projevuje především ve svádění ke zlému. Zlý duch se snaží ovlivnit člověka, působí na jeho obrazotvornost a na vyšší duševní mohutnosti, aby ho odvedl od Božího zákona. Vrcholným projevem jeho působení je pokušení samotného Krista (srov. Lk 4,3-13), při kterém se satan pokouší zabránit Bohem stanovenému plánu spásy.

V určitých případech se působení zlého ducha nezaměřuje pouze na věci materiální, ale může ovládnout i tělo člověka. Říkáme tomu *posedlost* (srov. Mk 5,2-9). Ne vždy je snadné popsat, co je v takových

EDITORIAL - pokračování ze str. 2

případech výsledkem působení nadpřirozených sil. Církev nepodporuje a nemůže podporovat tendenci připisovat mnoha faktům bezprostřední působení ďábla. Nemůže však v podstatě popřít, že satan, vedený zájmem uškodit a způsobit zlo, může sáhnout až ke krajním projevům nadřazenosti.

Na závěr je třeba dodat, že otřesná slova apoštola Jana – *celý svět leží v moci zlého* (1 Jan 5,19) svědčí o přítomnosti satana v lidských dějinách, a ta sílí úměrně s tím, jak se člověk a společnost vzdalují od Boha. Tehdy se vliv zlého ducha může plněji a účinněji „zakonspirovat“, a to určitě odpovídá jeho „zájmům“. Neúčinněji může působit tehdy, když se mu podaří přimět člověka, aby popíral jeho existenci buďto ve jménu racionalismu nebo jakéhokoliv jiného myšlenkového proudu, který nechce připustit jeho působení ve světě. Samozřejmě působení satana neeliminuje svobodnou vůli člověka, ani neničí spásné působení Ježíše Krista. Jedná se spíše o konflikt mezi temnými silami zla a silou vykoupění. Jak závažná jsou v tomto směru slova, která Kristus řekl Petrovi na prahu svého utrpení: *Šimone, satan si vás vyžádal, aby vás třábil jako pšenici; ale já jsem prosil Otce za tebe, aby tvá víra nepřestala* (Lk 22,31-32)!

Chápeme tedy, proč Pán Ježíš končí tak rázným způsobem modlitbu Božího království *Otče náš*, kterou nás naučil, na rozdíl od mnoha jiných modliteb z té doby, a připomíná nám tak, že v životě jsme stále vystaveni podlému působení Zla – Zlého. Křesťan, který se obrací k Otci v Ježíšově duchu a prosí o Boží království, volá celou silou své víry: *Neuveď nás do pokušení, ale zbav nás od Zla, ode Zlého. Dej, Pane, abychom nehrěšili nevěrností, ke které nás přemlouvá ten, který byl od počátku nevěrný.*

*Katecheze Jana Pavla II.
13. srpna 1986*

vzniklo ze Satana. Bez osoby Satana je nepochopitelné Písmo svaté i lidské dějiny. Bez existence Zlého jakožto osobní bytosti museli bychom všechno zlo připsat nejvyššímu Bohu, a to je absurdní. Ďábel jistě nemusí stát osobně za každou katastrofou, nepřijemností, za každou nehodu, lži nebo bezprávím. Nemá pod svou správou všechna zemětřesení, záplavy a hurikány. Můžeme si však být jisti, že takové věci nebyly součástí plánu stvoření. Bůh nechtěl postavit člověka do světa, kde ho bude ohrožovat příroda či dokonce druzí lidé. Nic z toho by tu nebylo, kdyby do dějin přírody a lidstva nevstoupil hřích. Člověk vůbec nemusel zakusit zlo, kdyby mu sám nedovolil vstoupit do svého světa.

Jak se mohli první lidé tak zmýlit a uvěřit Zlému, že to s nimi myslí lépe než Ten, který je stvořil? Stalo se tak proto, že Lhář a Vrah dokonale skryl a utajil svou zlobu a představil se jako nositel svrchovaného prospěchu a dobra. Eva dokonce vůbec nepokládala za potřebné, aby ho identifikovala, aby se ho zeptala, co je zač. Přijala jeho nabídku, dovolila tomuto Zlému vstoupit do světa a on se zde také ihned dokonale zabydlel a ujal vlády. Narušil ve zlobné závisti a nenávisti všechno stvoření a nastolil smrt, zkázu, záhubu, smutek, bolest, všechny možné formy a podoby, které jsou pravým opakem toho, co chtěl Bůh.

Z toho plyne dvojitá naučení: Žádný hřích není ryze osobní záležitost, ale má závažné důsledky, bez ohledu na to, zda je tušíme. Netušila je ani Eva. Každý hřích tím, že dává ďáblu přednost před Bohem, podporuje a posiluje panství a suverenitu Zlého a naopak blokuje a dusí Dobro ke škodě celého stvoření. Dopustit se hříchu znamená ublížit všem a všemu. Když žijeme ve hříchu, nosíme v sobě ďábla všude tam, kamkoliv přicházíme. A druhý závěr:

Zlý se nám nikdy nepředstavuje jako zlý, nýbrž tváří se jako přítel a dobrodinec a drží se vždy co nejdále od katastrofálních následků svého působení, abychom je nepřipisovali jemu, ale vyčítali je Bohu. Abychom jeho zákeřnou podlost prohlédli a neupadali do jeho léček, musíme *bdít a dát si pozor*, a to tím spíše, že naše schopnost bdít a včas správně rozlišovat záluďná nebezpečí byla již prvním hříchem v rámci celého stvoření povážně narušena, takže nám dělá obtíže správně poznávat a ještě více správně se rozhodovat. Každý další osobní hřích tuto osobní i kolektivní narušenost a zaslepenost ještě dále prohlubuje.

Satan umí své semeno zasévat velmi dlouhodobě a plánovitě. Jed přijímaný v malých kapkách se postupně kumuluje a dosahuje nebezpečné koncentrace. Nejvýnosnější je pro něho setba, kterou může zasít do dětské duše.

Povinnost bdít se zvláštním způsobem týká těch, kterým Bůh svěřil do péče ty bližní, kteří toho sami nejsou v potřebné míře schopni. Jsou to v první řadě rodiče a vychovatelé a dále *vrátní*, pastýři duší.

Všimněme si jednoho flagrantního příkladu zanedbávání bdělosti. Pán tak přísně varu-

Mimikry: Kudlanka malajsijská se „tváří“ jako květ

je před pohoršením maličkých, protože oni jsou nejen zcela bezbranní a neschopní rozlišovat, ale jsou navíc zcela důvěřiví a otevření všemu působení, protože jejich přirozenost při-

mo předpokládá, že budou zcela obklopeni jen láskou a dobrotou. Zatím odvěký Lhář zdomácněl v našich domovech a nabízí se rodičům, že je zastoupí, že bude dělat chůvu a společníka jejich dětem, aby měli více času věnovat se svým záležitostem. Stačí, když je posadí před jeho kouzelnou skříňku, ze které si udělal svou kazatelnu; tam je dokonale zabaví tím, že před nimi vykouzlí nevidané světy. A my souhlasíme. Tato jeho laterna magika je jedno z jeho nejdokonalejších mimikry. Semeno jeho setby padá do panenské půdy, aby pak jako časovaná bomba v daný čas přinesla krajně trpké plody. Proč umýváme každé jablko, než ho dáme dítěti? Co je na něm tak zlého? Je snad otrávené? Není, ale co kdyby... Smrtné nebezpečí samozřejmého vysedávání před obrazovkou nespočívá v tom, že by musela vždy představovat něco škodlivého, ale v tom, že se tato skříňka jako návyk stává neoddelitelným členem rodiny, systematicky otupuje hroty svědomí a jeví se jako nenahraditelná i ve chvíli, kdy ubližuje způsobem, který už sami ani nejsme schopni pozorovat a docenit. S tím, jak se prohlubuje naše otupělost, roste drzost a bezohlednost některých televizních tvůrců. Ďábelsky řízeným dávkováním se jim podařilo postupně dosáhnout toho, že zvrácený vkus mravně úchylných psychopatů se stal vkusem širokých mas, takže se mohou dnes zaštitit „zájmem veřejnosti“. Kdo není slepý, musí uznat, že televizní podívaná je dnes prostředek, kterému nelze svěřit do nekontrolované péče své dítě už ani v případě programu přímo určeného dětem, natož připouštět, aby do dětské duše vstupovaly neomalenosti nevhodné i pro dospělé. Je to jako pustit slona na květinový záhon. Když už i dospělí ztratili schopnost bdělosti, musí tím více bdít *vrátní*, kteří to mají přímo ve svém „pracovním popisu“. Mlčet by znamenalo spát.

-red-

Výzvy fatimského poselství (34)

Nechci říci, že, když se modlíme růženec, Bůh potřebuje, abychom počítali, kolikrát mu věnujeme své prosby, své chvály či díky. Bůh jistě nepotřebuje, abychom počítali: v něm je vše přítomné! Ale my máme zapotřebí počítat, abychom měli živé a jisté vědomí o svých skutcích a jasně si uvědomovali, zda jsme splnili či nesplnili to, co jsme si předsevzali přinést každý den Bohu pro uchování a upevnění svého vztahu přímého spoluzítí s Bohem a pro to, abychom v sobě skrze tento prostředek zachovali a rozmnožili víru, naději a lásku.

Mimoto bych řekla, že také ti lidé, kteří mají možnost účastnit se denně na mši svaté, nemají kvůli tomu zanedbávat denní modlitbu růžence. Samozřejmě za předpokladu, že vhodným časem pro modlitbu růžence není čas, kdy se účastníme na mši svaté. Tito lidé mohou modlitbu růžence považovat za přípravu na lepší účast na Eucharistii nebo chápat jako dikůvzdání za uplynulý den.

Nevím to jistě, ale ze skromného poznání, které mám z přímých kontaktů s lidmi všeobecně, vidím, že je velmi omezený počet skutečně kontemplativních duší, jež mají a udržují vztah vnitřní blízkosti s Bohem, který je připravuje na důstojné přijetí Krista v Eucharistii. Také pro tyto duše se ukazuje jako nezbytná ústní modlitba, co nejvíce prorozjímaná, uvážená a promyšlená, jakou má být růženec.

Jsou mnohé krásné modlitby, které nám mohou dobře posloužit k přípravě na přijetí Krista v Eucharistii a k udržení našeho rodinného vztahu vnitřní jednoty s Bohem. Ale nezdá se mi, že bychom našli nějakou modlitbu, kterou bychom mohli více doporučit a jež by všem obecně lépe posloužila než modlitba růžence. Například modlitba liturgie hodin je úžasná, ale nevěřím, že může být všem přístupná a že některé z recitovaných žalmů mohou být všemi obecně dobře pochopeny. Ve skutečnosti je zapotřebí určitého poučení a přípravy,

kteří se od mnohých nemohou požadovat.

Snad pro všechny tyto důvody a jiné, které neznáme, Bůh, jenž je Otec a chápe lépe než my potřeby svých dětí, žádal denní modlitbu růžence. Tak se snížil na jednoduchou a obecnou úroveň nás všech, aby nám ulehčil cestu přístupu k sobě.

Nakonec, máme-li na zřeteli to, co nám o modlitbě růžence v průběhu let řekl učitelský úřad Církve – některé věci vám připomenu později – a že nám ji Bůh prostřednictvím svého poselství tolik doporučuje, můžeme usoudit, že právě tato forma ústní modlitby je pro všechny obecně nejvhodnější a že ji musíme mít v nejvyšší účtě a máme kvůli ní vyvinout maximální úsilí, abychom ji nikdy nezanedbávali. Vždyť Bůh a Naše Paní znají lépe než kdokoliv jiný to, co je pro nás nejvhodnější a co nejvíce potřebujeme. Růženec bude pro nás mocným prostředkem, který nám pomůže uchovat si víru, naději a lásku.

Také pro lidi, kteří neumějí nebo nejsou schopni se usebrat v duchu a rozjímat, prostý úkon toho, že vezmou do rukou zrnka růžence, aby se modlili, je už vzpomínkou na Boha. Když pak při každém desátku jmenují jedno tajemství Kristova života, už si ho připomínají a tato připomínka uchovává v jejich duši stále hořící světlo víry, které udržuje knot zapálený, a tak nedovolí, aby úplně vyhasl.

Naopak ti, co opouštějí modlitbu růžence a neúčastní se denně oběti mše svaté, nemají nic, co by je podrželo, a končí tím, že se ztrácejí v materialismu pozemského života.

Proto růženec je modlitba, kterou nám všem obecně Bůh prostřednictvím své Církve a Naší Paní s největší naléhavostí doporučuje jako cestu a bránu spásy: „*Modlete se každodenně růženec*“ (Naše Paní, 13. května 1917).

Ave Maria!

(Pokračování)

Přeložil P. Štěpán M. Filip OP

Slovenští biskupové k reality show

V posledních měsících sa v mediálnom prostredí na Slovensku objavili programy, ktoré pošliapavajú ľudskú dôstojnosť. Reality show VyVolení a Veľký Brat sa však i napriek protestom naďalej vysielajú, a to dokonca v hlavnom vysielacom čase. Sú tak bez väčších problémov dostupné i tým, ktorí sú najzraniteľnejší – deťom a mládeži.

Uvedené programy sú v rozpore so zachovaním základnej ľudskej slušnosti. Ako vzor predstavujú ľudí, ktorí dlhé týždne žijú v izolovanom prostredí, pričom nepracujú, plnia častokrát nezmyselné a ponížujúce príkazy režisérov. Umelo je medzi nimi vytvárané napätie a nevráživosť, útočí sa na ich citový život. Psychické problémy niektorých jednotlivcov sú zneužívané s jediným zámerom – získať čo najvyššiu sledovanosť a tým dosiahnuť enormný zisk.

My katolícki biskupi Slovenska jednoznačne odsudzujeme tieto programy šíriace morálny a kultúrny úpadok. Plne podporujeme všetky iniciatívy združení i jednotlivcov, ktorí sa rozhodli proti takejto dekadencii pozdvihnúť svoj hlas. Ďakujeme im za to a veríme, že ich úsilie prinesie pozitívny výsledok. Zároveň sa obraciame na všetky firmy, ktoré svojou reklamou dané relácie podporujú, aby zväzili dôsledok finančnej podpory, ktorú takto poskytujú, lebo ekonomický zisk nemôže byť nadradený nad ľudskú dôstojnosť. Chceme poďakovať členom Rady pre vysielanie a retransmisii, ktorí odmietajú porušovanie zákonov SR aspoň tým, že udelujú televíziám pokuty. Vyzývame spoločnosť a zodpovedné štátne orgány na diskusiu a sprísnenie zákonov, ktoré by v budúcnosti takéto svojvoľné porušovanie zákonov trestalo oveľa tvrdšie. Sloboda vyjadrovania, za ktorú sa tvorcovia spomenutých relácií ukrývajú, nesmie ísť proti základným ľudským právam o ohrozovať morálne zdravie jednotlivcov a spoločnosti. Demoralizovaná mládež i dospelí sú okrem utrpenia, ktoré spôsobujú najbližším, aj veľkým finančným bremenom pre celú spoločnosť. Zdravá spoločnosť sa pred takýmito deštruktívnymi vplyvmi bráni.

Naliehavo sa obraciame na tvorcov daných programov, aby sa z pohľadu svedomia zamysleli nad svojím konaním a vyvodili osobnú zodpovednosť.

Napokon, dokiaľ nedôjde k náprave inak, vyzývame veriacich divákov, aby sa sledovaniu podobných programov vyhýbali a takto vyjadrili svoj ľudský a kresťanský etický postoj.

*Biskupi Slovenska
Donovaly, 8. 11. 2005*

K PROHLÁŠENÍ SLOVENSKÝCH BISKUPŮ

Prohlášení slovenských biskupů vychází ze skutečnosti, že tyto reality show nepředstavují okrajový problém, ale zcela zásadním způsobem se dotýkají každodenního života, což dosvědčuje fakt, že doslova zaplnily mediální prostředí na Slovensku i u nás a často jsou hlavním tématem debat dospělých i dětí – doma, na pracovištích a ve školách.

Na druhé straně v povědomí nemalé části věřících panuje v těchto záležitostech povážlivá neznalost a často jsou zastávány postoje a názory, které jsou

zcela zjevně v rozporu se zásadami křesťanského života a s učením církve.

Pro oživení v paměti přinášíme několik citací z KKC a 2. vatikánského koncilu, které představují základní východiska a jasnou orientaci pro život z víry:

* * *

Čistota vyžaduje *stud*. Ten patří k podstatě umírněnosti. Stud chrání *intimitu člověka*. (KKC 2521)

* * *

Stud hájí tajemství osob a jejich lásky... Vnuká slušnou volbu oděvu... Zachovává mlčení nebo

zdrženlivost tam, kde by se rýsovalo nebezpečí nezdravé zvědavosti. Stává se tak **diskrétností**. (KKC 2522)

* * *

Neexistuje pouze stud citů, ale i těla. Vzpírá se například proti vystavování lidského těla k zvědavému prohlížení v jistých reklamách nebo proti snaze některých sdělovacích prostředků **zacházet příliš daleko při odhalování intimních věcí**. Stud určuje životní styl, který umožňuje **odolávat vábení módy** a nátlaku převládajících ideologií. (KKC 2523)

* * *

Křesťanská čistota vyžaduje **očistění společenského prostředí**. Vyžaduje od hromadných sdělovacích prostředků takový způsob informování, který dbá na úctu a zdrženlivost. Čistota srdce osvobozuje od rozšířeného erotismu a **vyklučuje podívané, které podporují chorobnou zvědavost a vytváření iluzí**. (KKC 2525)

* * *

Tak zvaná **uvolněnost mravů** má základ v **mylném pojetí lidské svobody**. K budování svobody je třeba nejprve se nechat vychovávat mravním zákonem. Je nutno žádat ty, kdo jsou odpovědní za výchovu, **aby mládež učili úctě k pravdě, k vnitřním hodnotám a k mravní a duchovní důstojnosti člověka**. (KKC 2526)

* * *

Pornografie spočívá v tom, že se **skutečné nebo předstírané pohlavní úkony** odcizí intimně partnerů, aby se záměrně ukazovaly třetím osobám. Pornografie uráží čistotu, protože znetvořuje manželský úkon, důvěrné darování jednoho manžela druhému. **Těžce zraňuje důstojnost těch, kteří se k tomu propůjčí (herci, obchodníci, diváci)**, protože jeden se stává pro druhého předmětem nízké rozkoše a **nedovoleného zisku**. Jedny i druhé ponořuje do preludu neskutečného světa. Je to těžký hřích. (KKC 2354)

* * *

Je úkolem církve „**vždy a všude hlásat mravní zásady** včetně těch, které se týkají společenského pořádku, a také posuzovat kteroukoli lidskou záležitost, **pokud to vyžadují základní práva lidské osobnosti nebo spása duši**“ (KKC 2032, CIC, kán. 747)

* * *

... Zároveň se má svědomí každého při posuzování vlastních osobních skutků vyhnout tomu, aby zůstalo uzavřeno v mezích **individuální úvahy... Není správné stavět osobní svědomí a rozum proti mravnímu zákonu nebo učitelkému úřadu církve**. (KKC 2039)

* * *

Kristova radostná zvěst nepřetržitě obnovuje život a kulturu kleslého člověka a tepe a odstraňuje omyly a zlořády, které vyplývají ze stále hrozícího pokušení k hříchu. Neustále očisťuje a povznáší mravy národů. (2. vatikánský koncil, GS 58)

* * *

Postoje komerčních televizí často představují praxi takové honby za ziskem, kdy je dovoleno téměř vše. Jsou tak nejrubším způsobem pošlapávány hodnoty lidské důstojnosti. Je povinností každého křesťana, aby se podle svých možností zastal pravdy a tyto hodnoty chránil. V posledku zde nejde o nic jiného než o spásu člověka.

Liturgická čtení

Neděle 27. 11. – 1. neděle adventní

1. čt.: Iz 63,16b–17.19b;64,2b–7
Ž 80(79),2ac+3b.15–16.18–19
Odp.: 4 (*Bože, obnov nás, rozjasni svou tvář, a budeme spaseni.*)
2. čt.: 1 Kor 1,3–9
Ev.: Mk 13,33–37
Slovo na den: *Až znenadání přijde.*

Pondělí 28. 11. – ferie

1. čt.: Iz 2,1–5
Ž 122(121),1–2.3–4a.(4b–5.6–7)8–9
Odp.: srov. 1 (*Do domu Hospodinova půjde-me s radostí.*)
Ev.: Mt 8,5–11
Slovo na den: *Přistoupil setník a prosil ho.*

Úterý 29. 11. – ferie

1. čt.: Iz 11,1–10
Ž 72(71),1–2.7–8.12–13.17
Odp.: srov. 7 (*V jeho dnech rozkvetne sprav-edlnost a hojnost pokoje navěky.*)
Ev.: Lk 10,21–24
Slovo na den: *Všechno je mi dáno od mého Otce.*

Středa 30. 11. – svátek sv. Ondřeje

1. čt.: Řím 10,9–18
Ž 19(18),2–3.4–5
Odp.: Řím 10,18b (*Všude na zemi pronikl jejich hlas.*)
Ev.: Mt 4,18–22
Slovo na den: *Oni hned nechali síť.*

Čtvrtek 1. 12. – nez. pam. sv. Edmunda Kapiána

1. čt.: Iz 26,1–6
Ž 118(117),1+8–9.19–21.25–27a
Odp.: 26a (*Požehnaný, kdo přichází v Hospodinově jménu. Nebo: Aleluja.*)
Ev.: Mt 7,21.24–27
Slovo na den: *Ne každý, kdo říká; ale ten, kdo činí.*

Pátek 2. 12. – ferie

(v plzeňské diecézi: **svátek Výročí posvěcení katedrály**)

1. čt.: Iz 29,17–24
Ž 27(26),1.4.13–14
Odp.: 1a (*Hospodin je mé světlo a má spása.*)
Ev.: Mt 9,27–31
Slovo na den: *Staň se vám podle vaší víry.*

Sobota 3. 12. – památka sv. Františka Xaverského

1. čt.: Iz 30,19–21.23–26
Ž 147(146),1–2.3–4.5–6
Odp.: Iz 30,18 (*Šťastní jsou všichni, kdo doufají v Hospodina. Nebo: Aleluja.*)
Ev.: Mt 9,35–10,1.5–8
Slovo na den: *Vysílení a skleslí.*

Breviář pro laiky

Uvedení	NE	PO	ÚT	ST	ČT	PÁ	SO
do první modlitby dne:	27. 11.	28. 11.	29. 11.	30. 11.	1. 12.	2. 12.	3. 12.
Antifona	42	42	42	1673	42	42	1722
Žalm	786	786	783	786	786	786	783
Ranní chvály:							
Hymnus	42	42	42	1598	42	42	1723
Antifony	46	828	843	1599	874	890	906
Žalmy	813	828	843	813	874	890	906
Kr. čtení a zpěv	46	50	54	1599	60	63	1724
Antifona k Zach. kantiku	47	51	54	1599	1601	64	1724
Prosby	47	51	54	1675	60	64	1724
Záv. modlitba	48	51	55	1600	1601	64	1602
Modlitba během dne:							
Hymnus	43	43	43	43	43	43	43
Antifony	44	44	44	44	44	44	44
Žalmy	818	833	849	863	879	895	911
Krátké čtení	48	52	55	1676	61	64	67
Záv. modlitba	48	51	55	1600	61	64	67
Nešpory:							
Hymnus	41	41	41	1598	41	41	41
Antifony	45	49	838	853	1600	884	900
Žalmy	808	823	838	853	1678	884	916
Kr. čtení a zpěv	45	49	53	56	1600	62	65
Ant. ke kant. P. M.	45(B)	49	53	56	1601	1602	65
Prosby	46	50	53	56	1681	63	66
Záv. modlitba	48	48	51	55	1600	1601	64
Kompletář	1238	1242	1247	1250	1254	1257	1260

NOVINKA

SLOVO JAKO ZRNO A KVAS (Cyklus B)

P. ICLic. Jan Daněk

Promluvy na neděle a svátky.

Malice cyrilometodějská s. r. o.,

brož., A5, 158 stran, 178 Kč

litba. Na konci brožurky je uvedeno několik dalších adventních modliteb. Vytisknuto na křídovém papíře, barevné ilustrativní obrázky.

Paulínky, brož., A7, 32 stran, 30 Kč

VEČERNÍČEK

Sabina Ruprechtová - Diettrich Steinwede

Ilustrace P. Jiří Kaňa

Krátké příběhy před spaním pro děti od 6 do 10 let. Kromě klasických příběhů najdeme zde mj. příběhy věnované aktuálnímu problému strachu a odvahy, miniatury k zamyšlení a rozvinutí během rozhovoru. V závěru jsou uvedeny dvě rozsáhlejší povídky, které lze číst i na pokračování.

Jiří Brauner - Kartuziánské nakladatelství, brož., A5, 112 stran, 75 Kč

Z JINÝCH NAKLADATELSTVÍ

SV. MIKULÁŠ

Markéta Pospíšilová

Omaloovánky, vystřihovánka, doplňovačky a krátké texty o sv. Mikuláši.

Cesta, brož., A5, 16 stran, 16 Kč

PŘIJĎ, PANE JEŽÍŠI

(Příprava na Vánoce)

Krátká pobožnost určená pro dny 17. až 24. prosince, inspirovaná tzv. O-antifonami z raného středověku, které se používají v tyto dny při nešporách jako antifony k chvalo zpěvu Magnificat a také při mši svatě jako zpěvy před evangeliem. Vyzývají očekávaného Mesiáše a vyjadřují touhu, aby nás příchod Ježíše Krista vysvobodil a spasil. V pobožnosti každý den po antifoně následuje vybrané čtení z Písma svatého, podněty k zamyšlení a závěrečná mod-

MALÝ VÁNOČNÍ ZPĚVNÍK

Uspořádal ThDr. Jaroslav Brož

Malý zpěvníček s našimi nejznámějšími vánočními koledami. Vyšlo s církevním schválením.

Karmelitánské nakladatelství, brož., A6, 44 stran, 29 Kč

KRÁSNOU ŽIVOT POD PSA

S Jiřím Karasem rozmlouval Jan Schwarz

Anotace ke knize na straně 8.

Objednávky knih - tel. 587 405 431, fax 585 222 803

Administrace a inzercie týdeníku Světlo - tel./fax 585 222 803

Malice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 771 11 Olomouc 1, e-mail: knihy@maticecm.cz

Kompletní nabídku knižní produkce MCM naleznete na internetové adrese www.maticecm.cz

772 00 Olomouc 2

147/2002

P.P.

TZ

771 11 Olomouc 1

Dolní nám. 24

Malice cyrilometodějská s. r. o.

SVĚTLO - týdeník Malice cyrilometodějské. Vydává Malice cyrilometodějská v Olomouci. Číslo 7 - IČO 533866. Tiskne nakladatelství Malice cyrilometodějská s. r. o., Olomouc. Šéfredaktor Josef Vlček. Vychází s církevním schválením Arcibiskupství olomouckého č.j. 54/98 ord. Církevní schválení se uděluje časopisům jako potvrzení, že v nich nejsou bludy v oblasti víry a mravů. Neznamená to však, že udělovatel schválení se ztotožňuje s názory jednotlivých článků. Adresa redakce a administrace: Malice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 771 11 Olomouc 1; telefon a fax 585 222 803 (e-mail: svetlo@maticecm.cz; <http://www.maticecm.cz/svetlo>; objednávky týdeníku a knih, inzercie: knihy@maticecm.cz). Registrace MK CR E 7225. Administrace pro Slovenskou republiku: RODENY, Vinohradnícka 11, 949 01 Nitra, telefon 0042137/741 83 83; podávání novinových zásilek povolené SP, s. p. ZSRP Bratislava, č.j. 3335-OPC zo dňa 21. 5. 1996. Prohlášení redakce: U článků o tzv. soukromých zjeveních, k nimž se doposud církevní autorita nevyjádřila (jako Litmanova, Medzugasorje aj.), se podřízujeme konečnému úsudku církve. Nevyžadované nezveřejněné příspěvky nevracíme.